

ÅRSREDOVISNING 2019

Laholms
Sparbank

Omslagsbild:
Lillan Berg-Hagenfeldt
Vy över stortorget i Laholm

ÅRSREDOVISNING

2019

Styrelsen för
Laholms Sparbank
avger härmed
Årsredovisning
för sparbankens verksamhet 2019,
sparbankens 162:e verksamhetsår.

Organisationsnummer 549201-6059
med säte i Laholm.

Årssammanträdet med huvudmännen äger
rum fredagen den 17 april 2020 kl. 17.30
i samlingsalen på Laholms Sparbank, Laholm.

Innehållsförteckning

Sidan

Förvaltningsberättelse	6
Finansiella rapporter	
Resultaträkning	13
Rapport över totalresultat	13
Balansräkning	14
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys (indirekt metod)	16
Noter till de finansiella rapporterna	
Not 1 Uppgifter om sparbanken	17
Not 2 Redovisningsprinciper	17
Not 3 Risker	28
Resultaträkning	
Not 4 Räntenetto	38
Not 5 Erhållna utdelningar	38
Not 6 Provisionsintäkter	38
Not 7 Provisionskostnader	38
Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner	39
Not 9 Övriga rörelseintäkter	39
Not 10 Allmänna administrationskostnader	39
Not 11 Övriga rörelsekostnader	42
Not 12 Kreditförluster netto	42
Not 13 Bokslutsdispositioner	42
Not 14 Skatter	43
Balansräkning	
Not 15 Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	44
Not 16 Utlåning till kreditinstitut	44
Not 17 Utlåning till allmänheten	44
Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46
Not 19 Aktier och andelar	47
Not 20 Materiella tillgångar	47
Not 21 Övriga tillgångar	48
Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	48
Not 23 Skulder till kreditinstitut	48
Not 24 Inlåning från allmänheten	48
Not 25 Övriga skulder	48
Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	49
Not 27 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	49
Not 28 Övriga avsättningar	49
Not 29 Obeskattade reserver	50
Not 30 Eget kapital	50
Not 31 Ställda säkerheter	51
Not 32 Ansvarsförbindelser	51
Not 33 Åtaganden	51
Not 34 Närstående	51
Not 35 Intäkternas geografiska fördelning	51
Not 36 Verkligt värde för finansiella instrument	52
Not 37 Viktiga uppskattningar och bedömningar	54
Not 38 Kapital	55
Not 39 Ekonomiska arrangemang som inte ingår i balansräkningen	58
Not 40 Händelser efter balansdagen efterföljt med underskrift av styrelsen och revisorspåteckning	58
Revisionsberättelse	59
Företagsstyrning	62
Huvudmän, styrelse, revisorer	63
Kontorsförteckning	65

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Laholms Sparbank (549201-6059) är en fristående bank som kunden skall uppleva som den bästa banken i Laholms kommun.

Laholms Sparbank är bygdens fullservicebank. Vi vänder oss till alla i vårt verksamhetsområde. Genom lokal förankring och personlig rådgivning skall våra kunder se oss som det naturliga valet.

Vi står för *omtanke, kvalitet och relationer*

Sparbankens organisation innebär att den kundinriktade verksamheten är uppdelad i Privatmarknad och Företagsmarknad samt Affärsstöd.

Privatmarknad

Sparbanken har som ett viktigt mål att genomföra kundmöten för att genomlysna kundens ekonomiska ställning och att erbjuda de produkter och tjänster som kunden har behov av. Vi vet att i dag har det blivit allt mer komplicerat att förstå vilka val man skall göra inom ramen för sin privata ekonomi.

Bostadslån är en viktig del i vår verksamhet. Vårt Laholmslån erbjuder bra villkor för boende finansiering. Vårt kreditkort med lokal profilering erbjuder kunderna förmånliga kreditvillkor avseende konsumtionskrediter. Kunder har därmed möjlighet att samla sina kortkreditskulder till ett kort för bättre överblick på sina skulder.

Placeringar och försäkringar är en del i vår rådgivning, att föreslå rätt sparande och produkt till kund utifrån både riskprofil och tidshorisont är viktigt för kund.

Genom att erbjuda bra digitala tjänster ökar digitaliseringen bland våra kunder. Dessa kunder får en bättre kontaktyta med banken. Kunderna får en valfrihet att sköta sin privatekonomi var, när och hur man själv vill. Kunderna har även möjlighet att söka och bli beviljad kredit digitalt via våra kanaler. Kunderna är inte enbart hänvisade till öppettider på kontoren man kan boka tid hos rådgivare 5 dagar i veckan. Förändrat kundbeteende och mer digitalisering bidrar till minskad kontanthantering i samhället.

Förmedling av sakförsäkringar sker till vår samarbetspartner. Vid behov förmedlas juridiska tjänster till jurist som är fristående från sparbanken.

Företagsmarknad

Vår företagsmarknad består främst av kunder vilka bedriver mindre eller medelstora företag samt olika föreningar. Företagskunderna verkar inom många olika branscher. Vår kundstock är en bra spegling av hur vår kommuns näringsliv ser ut.

Vi erbjuder våra kunder personlig och kompetent rådgivning inom bank och försäkring för att på bästa sätt tillmötesgå kundens behov av finansiering, betallösningar, försäkringar eller

placeringar. Kunden kan nå oss via olika kanaler utifrån vad som passar kunden bäst, det ger oss en mycket god tillgänglighet.

I 2019 års landsomfattande kundnöjdhetsundersökning SKI var Laholms Sparbank glädjande i toppen av nöjda företagskunder med ett index på 74 jämfört med branschens snitt 64. Det gör oss stolta.

Utveckling av verksamhet, resultat och ställning

Sparbanken startade verksamheten 7 september 1857. Verksamheten har utvecklats till en modern bank med kapacitet att möta kunders och myndigheters krav.

Fusioner har gjorts genom åren. Den första var med Veinge Sparbank år 1971. År 1985 gjordes en stor fusion med Knäreds Sparbank, Ränneslövs Sparbank och Våxtorps Sparbank.

I samband med en central sammanslagning av Sparbanken Sverige AB och Föreningsbanken, erbjöds Laholms Sparbank 1998 att köpa Föreningsbankskontor inom verksamhetsområdet.

Under 2000-talet har en kraftig minskning av räntemarginalen mellan utlåning och inlåning påverkat resultatutvecklingen negativt. Samtidigt har volymerna ökat och rationalisering av verksamheten har skett bl.a. genom nedläggning av kontor. Självbetjäningstjänster har ökat och behovet för kunder att besöka bankkontoren har minskat. Vi har idag kontor i Laholm, Knäred, Våxtorp och öppnade under våren 2019 ett kontor i Skummeslöv.

Sparbankens prisfilosofi är att varje tjänst prissätts så att priset täcker totalkostnaden för tjänsten. Kunden betalar därmed priset för de banktjänster som varje enskild kund har behov av.

Självbetjäningstjänster är förmånligast för kunden. Med bankens digitala tjänster är det enklare för kunden att ha koll på ekonomin, att skicka pengar, betala räkningar och se över sina placeringar.

Inlåning

Inlåningen uppgår till 3.707.679 tkr (3.397.036 tkr), vilket är en ökning med 310.643 tkr.

Fondförvaltning

Kundernas totala fondförmögenhet hos Swedbank Robur uppgår till 2.330.658 tkr (1.769.541 tkr), vilket är en ökning med 561.117 tkr. Värdeförändringen avser nettoinflöde 143.780 tkr samt uppgång på börsen under året.

Försäkringar och värdepappersförvaltning

Förmögenheten i kundernas försäkringar och depåer uppgår till 1.221.047 tkr (912.219 tkr), en förmögenhets ökning med 308.828 tkr.

Värdet på förmedlade värdepapper uppgår till 1.542.720 tkr (1.111.861 tkr) vilken är en ökning med 430.859 tkr.

Utlåning

Lån i egen portfölj har ökat med 15.672 tkr och uppgår till 3.232.715 tkr (3.217.043 tkr).

Förmedlade lån till Swedbank Hypotek AB uppgår till 2.258.578 tkr (2.090.153 tkr), en ökning med 168.425 tkr.

Likviditet och större placeringar

Bankens likviditet har varit god under året. Likviditetsreserven uppgår till 831.510 tkr varav placeringar i säkerställda bostadsobligationer 103.967 tkr vidare har banken belåningsbara statspapper mm på 316.137 tkr.

Likviditetstäckningsgraden, LCR 175 % (229 %).

Aktier i Swedbank AB

Vid årets utgång ägde banken 1.286.000 aktier i Swedbank AB (kurs 139,45 kr/aktie).

Under året har banken köpt 26.000 aktier i Swedbank AB. Marknadsvärdet av aktierna uppgick på bokslutsdagen till 179.333 tkr (249.165 tkr).

Den ekonomiska påverkan av årets värdeförändring har bokförts som Fond för verkligt värde i balansräkningen samt övrigt totalresultat.

Kapitalkrav

Bankens kapitalbas uppgick till 704.406 tkr (648.517 tkr). Kärnprimärkapitalrelationen uppgår till 27,22% (26,54%). Förändringen i kapitalrelationen under 2019 beror på att banken har god tillväxt vilket också innebär att riskvägda tillgångar växer. I genomsnitt har riskvägda tillgångar ökat med 6 % medan kapitalbasen ökat 8 %.

Bankens kärnprimärkapitalrelation översteg med god marginal det lagstadgade kravet för banken 13%. Styrelsen för sparbanken har gjort en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) som beskriver riskerna i bankens verksamhet. Kapitalkravet består av minimikravet från myndighet samt därutöver en riskbedömning av hela verksamheten, uttryckt som krav i kronor. Dessa krav tillsammans utgör den samlade kapitalbedömningen.

Den samlade kapitalbedömningen får aldrig överstiga kapitalbasen. Sparbankens kapitalkrav understiger kapitalbasen och visar därmed kapitalöverskott.

Sparbankens resultat

Bankens rörelseresultat före bokslutsdispositioner uppgick till 72.249 tkr (66.298 tkr).

Räntenettet för år 2019 har ökat med 8.637 tkr och uppgår till 69.146 tkr (60.509 tkr). Räntemarginalen ökade 0,16 % och uppgår till 1.56 %.

Placering hos kreditinstitut har haft högre volym och negativ ränta under året, räntekostnaden uppgår till 917 tkr (1.405 tkr).

Räntekostnader för inlåning från allmänheten har minskat med 921 tkr medan volymen har ökat.

Posten erhållna utdelningar har ökat med 15 % mellan 2019 och 2018. Det är utdelning på bankens innehav i Swedbank aktier som står för huvudsakliga förändringen. Erhållna utdelningar uppgick till 19.916 tkr (17.328 tkr) varav 17.892 tkr avser aktier i Swedbank AB.

Provisionsintäkterna ökade under året med 2 % motsvarande 911 tkr.

Provisioner netto (provisionsintäkter minus provisionskostnader) uppgick till 39.297 tkr (38.778 tkr). Det är främst värdepappers provisioner som ökat under året.

Provisionskostnaderna ökade med 392 tkr.

Nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick till 14.140 tkr (-1.429 tkr).

Realiserat resultat vid försäljning av aktier och obligationer uppgår till 373 tkr (-75 tkr).

Orealiserat resultat uppgår till 13.150 tkr (-1.892 tkr) varav värdeförändring av aktieportfölj med 13.150 tkr.

Övriga rörelseintäkter har minskat med 3.098 tkr och uppgick till 4.275 tkr (7.373 tkr). I samband med att sparbankernas säkerhetskassa avvecklades 2018 erhöll banken 2.014 tkr.

Rörelsekostnaderna ökade med 1.280 tkr och uppgår till 69.005 tkr (67.725 tkr).

Allmänna administrationskostnader ökade med 463 tkr jämfört med 2018.

Personalkostnader ökade med 1.144 tkr och uppgick till 39.371 tkr (38.227 tkr). Drygt 50 % av ökningen avser arvode till styrelse samt valberedning.

Avsättning till resultatandelar inklusive sociala avgifter uppgick till 3.951 tkr (3.805 tkr).

Övriga allmänna administrationskostnader minskade med 681 tkr.

Avskrivning på inventarier och fastigheter uppgick totalt till 1.401 tkr (1.194 tkr).

Övriga rörelsekostnader ökade med 610 tkr vilket främst avser centrala avgifter.

Årets kreditförluster uppgick till en nettokostnad på 5.520 tkr främst beroende på förändringar i steg 3.

Ägarförhållanden

I sparbanken finns inga ägare med vinstintresse. Kunderna representeras genom 60 huvudmän. Hälften av huvudmännen tillsätts av Laholms kommun. Huvudmännen är bankens högsta beslutande organ. Bankens styrelse tillsätts av huvudmännen. Styrelsen är bosatt i kommunen och känner bygden väl. VD tillsätts av styrelsen.

Personalsituation

Vid årets slut var antalet anställda 42 (45) och under året medeltal anställda 40 (42).

Upplysning om principer för ersättning och förmåner till ledande befattningshavare lämnas i not 10.

Det sker en löpande kompetensutveckling och säkerställande av kunskap och kompetens av personalen för mer komplexa arbetsuppgifter. Swedseclicenserna uppdateras årligen med utbildning och prov.

Risker och osäkerhetsfaktorer

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisk, likviditetsrisk, affärsrisk och operativa risker.

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för interna kontrollen i sparbanken, fastställt policy och instruktioner för kreditgivning och den övriga finansverksamheten.

I sparbanken finns en samlad funktion för riskkontroll direkt underställd VD med dokumenterad möjlighet att rapportera direkt till styrelsen vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Riskhanteringsprocessen omfattar åtta steg: att förebygga risker, identifiera risker, kvantifiera risker, analysera risker, föreslå åtgärder, kontrollera och övervaka, rapportera risker samt att följa upp hantering av risken. Processen spänner över samtliga risktyper och resulterar i en beskrivning av sparbankens riskprofil, som i sin tur ligger till grund för den Interna kapitalutvärderingsprocessen.

Beskrivningen nedan avseende de olika riskerna följer bankens uppställning i interna kapitalutvärdering. Information avseende viktiga uppskattningar och bedömningar lämnas i not 37.

Kredit- och motpartsrisk

Kreditbeslut görs med en riskbedömning som underlag. Denna utmynnar i en bedömning av hur stor kreditrisken är i bankens engagemang med kunden. Där analyseras särskilt kundens återbetalningsförmåga.

Motpartsrisk avseende placeringar styrs av

instruktioner som begränsar placeringsvolymen mot enskild part.

Riskenivån på kreditförluster bedömer vi inte överstiger 0,4 % av utlåningen under en konjunkturcykel. I bankens prognoser och scenario "finanskras" har vi utgått från 0,90-0,75% i kreditförluster.

Stora exponeringar avseende de 20 största kreditengagemangen anser vi har en god branschspridning. De fem största engagemangen motsvarar tillsammans 15 % av bankens totala utlåningsvolym.

Belopp har avsatts vid beräkning av kapitalbehovet.

Koncentrationsrisken på privatmarknaden (exkl personliga företagare) har analyserats, 84 % av lånestocken avser bottenlån i bostadsfastigheter. Lån mot övrig säkerhet eller blanco utgör en risk som det har avsatts kapital till.

Koncentrationsrisken på företagsmarknaden har analyserats avseende fördelning på olika branscher. Fastighetsbranschen samt jord- och skogsbruk är våra största branscher. Branscherna har fördelats på riskklasser. Vissa branscher anses ha något högre risk. Engagemang med förhöjd risk följs upp.

Kapital har avsatts i kapitalbedömningen avseende branschfördelning och stora exponeringar.

Marknadsrisk

Ränterisk uppstår då tillgångar och skulder har olika räntebindningstider. Sparbanken beräknar ränterisk enligt en gap-metod för hela balansräkningen. Nivå i förhållande till kapitalbas finns fastställd för hur stor ränterisk som får tas.

Valutarisk finns ej längre på kassamedel i utländsk valuta. För övriga affärer i utländsk valuta anlitas Lokalt Utlands System, där Swedbank står för valutarisken.

Aktiekursrisk finns för bankens placering i aktier. Organisationsaktierna (Swedbank AB) utgör den största posten i aktieinnehavet. Aktieinnehav finns även i mindre omfattning avseende samarbetspartners. Dessutom finns en mindre aktieportfölj samt placering i fonder. Kapitalbehov finns avsatt för aktiekursrisk.

Operativa risker

Operativa risker definieras som risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. Som stöd för identifiering, mätning och hantering har banken ett rapporteringssystem för operativa förluster och incidenter samt egna kontroller och riskanalyser.

Utöver detta har banken identifierat vissa riskindikatorer som löpande följs upp. Det görs även löpande operativ självutvärdering på riskhantering med strävan att öka kunskaperna om riskerna och därmed minimera dessa.

Sammantaget ger detta banken en inblick i den ekonomiska påverkan som riskerna kan få och medverkar i sin tur till att vi kan sätta in ekonomiska åtgärder eller kompetenshöjande insatser både för att förebygga men också för att minimera förlusterna.

Några exempel på operativa risker:

- Anseenderisk, kan uppstå om banken inte kan leva upp till myndigheters och kunders krav. Det är hur kunderna uppfattar banken som är väsentlig vid ryktesspridning. Ofördelaktiga rykten kan påverka volymutvecklingen negativt.
- Intjäningsrisk, finns bl. a. i prisnivån som styrs av konkurrens och affärsmässighet. Räntemarginalen mellan utlåning och inlåning förväntas på sikt öka. Provisioner på förmedlade volymer avseende utlåning antas minska pga förändrade volymer. Värdepappersprovisioner på förmedlad volym styrs i grunden av börsutvecklingen som är svår att förutspå. Värdepappersprovisioner avseende handel i värdepapper anses inte så känslig för börsvängningar, utan handel förekommer även i tider då börserna är svaga. Kapitalbehov finns avsatt för intjäningsrisken.

Strategisk/Affärsrisk

Bankens resultat kan bli lägre än förväntat. Det uppstår om efterfrågan förändras på ett sätt som inte kan förutses eller om konkurrensen ökar oväntat mycket, med minskade volymer och pressade marginaler som följd.

Resultatprognos har gjorts för tre år framåt. Prognoserna är gjorda med en försiktig resultatbedömning. Intäkterna är beräknade med försiktighet och kostnader i överkant. Prognoserna visar att banken har möjlighet att hålla en stabil resultatnivå.

Förändringar i lagstiftning och regelverk tillsammans med nya aktörer på marknaden utgör en risk. Etablerade samarbetspartners kan säga upp avtal. Vårt viktigaste avtal är mot Swedbank AB och gäller t o m 2024-06-30.

Konjunktorella risker anser vi är små. Näringslivet är inte koncentrerat till någon dominerande bransch utan uppvisar en god spridning.

Vår kommun är attraktiv med sitt läge och närhet till större orter.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser. Bankens har en god likviditet med lättillgängliga placeringar.

Marknadslikviditetsriskerna i form av eventuell negativ kurspåverkan vid avyttring av placeringar är liten. Placeringarna förväntas att behållas till förfall. Sparbankens likviditetshantering samt exponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av not 3.

Icke finansiella resultatindikatorer

Sparbanken värnar om framtidens samhälle genom ett kontinuerligt miljöarbete som skapar långsiktig lönsamhet. Sparbanken arbetar för en renare miljö genom att returnera alla färgkassetter från skrivare, kopiatorer m m. Dagligt pappersavfall lämnas till återvinning.

Egna lokaler har värmeväxlare installerade för återvinning av värme på frånluften. Kylanläggning finns för att bibehålla arbetsmiljön under varma dagar. Hela klimatanläggningen styrs via modern teknik. När tillskottsvärme behövs under vintertid kopplas gaspanna in.

Utbyte av äldre kontorsutrustning sker kontinuerligt så att energiförbrukningen minimeras och miljön förbättras.

Sparbanken skall ständigt arbeta för att förbättra den fysiska och psykosociala arbetsmiljön för att främja vars och ens hälsa, samt ge motivation och engagemang i arbetet. Arbetsförhållandena skall anpassas till medarbetarnas olika förutsättningar. Genom förebyggande åtgärder arbeta vi för att minska arbetsskador och sjukfrånvaro.

Personalen erbjuds hälsokontroll enligt fastställd plan. Arbetsmiljöronder skall utföras på varje arbetsplats en gång per år.

Löpande sker en kompetensutveckling av sparbankens personal. Både kunder och myndighetskrav fordrar att personalen vidare utvecklas. Utbildningsnivåer finns fastställda för varje yrkesroll.

En årlig lönekartläggning och analys görs tillsammans med arbetstagarorganisationen. Den grundläggande synen i bankens lönepolicy är att lönen skall vara individuell och marknadsanpassad samt köns-, kultur-, och åldersoberoende. Bankens skall vara en arbetsplats där medarbetarnas förutsättningar och kompetens värderas lika oavsett kön. Sparbanken har över tid en låg personalomsättning.

Sparbanken skall ha ett aktivt medbestämmande där den fackliga organisationen tidigt kommer in i beslutsprocessen. Alla medarbetare skall dessutom vara delaktiga i verksamhetsplaner.

I not 3 framgår ytterligare information avseende bankens risker.

Händelser efter balansdagen

Spridningen av coronaviruset får ekonomiska konsekvenser för banken, företag och hushåll runt om i världen. Osäkerheten om hur mycket det kommer påverka världsekonomin och Sverige är stor. Ytterliga information framgår av not 40.

Förväntningar avseende framtida utveckling

Finansmarknaden förändras i snabb takt. Digitaliseringen gör att det numera är fullt möjligt att ha sin bankförbindelse på annan ort än bostadsorten. Utländska banker har slagit sig in på

specialområden såsom kommunfinansiering och finansiering av större fastighetsbestånd. Vi kan också se att detaljistkedjor i allt större utsträckning erbjuder finansiering av sina produkter.

För att möta den ökande konkurrensen är det viktigt att vi bedriver vår bank på ett kostnadseffektivt sätt och utnyttjar modern teknik. Vi har dessutom den unika fördelen att kunna kombinera detta med ett personligt bemötande av kunden och det är här vi har vår absolut största fördel.

Kan vi kombinera detta med ett effektivt leveranssystem som kan leverera tjänster och produkter till marknadsmässiga priser har vi goda förutsättningar att vara morgondagens vinnare.

För detta krävs en stark samarbetspartner som vi idag har i Swedbank AB. Vi ser framför oss att kunderna framöver kommer att utföra allt större del av tjänsterna själva via Internet och mobila tjänster. Vi måste också öka vår närvaro på kortkreditsidan.

Vi kan konstatera att Laholms kommun ligger geografiskt väl till med goda kommunikationer såväl vad gäller motorvägar, tågförbindelser som närhet till flygplatser. Våra marknadsförutsättningar är gynnsamma då vår bank till stor del ligger på pendlingsavstånd från t.ex. Halmstad och Helsingborg.

Boendepiserna inom Laholms kommun är i jämförelse med Halmstad, Båstad och Ängelholm

förhållandevis låga. Vi menar att detta gör att blickarna vänds mot boende inom Laholms kommun som kan erbjuda lägre prisnivåer. Vi tror därför på ett fortsatt inflyttningsöverskott till kommunen under de närmaste åren.

Genom närheten till kusten är vår uppfattning att efterfrågan på boende kommer att vara relativt god även under en lågkonjunktur.

Näringslivet i kommunen är inte koncentrerat till någon dominerande bransch utan uppvisar en god spridning.

Den hårdnande konkurrensen har under senare år pressat priserna på våra produkter. Det finns en uppenbar risk att intjäningsförmågan kommer att fortsätta pressas på flera områden.

Reporäntan som höjdes till 0% i december 2019 är fortsatt på historiskt mycket låg nivå.

Vår uppfattning är att vi har en god riskspridning i bankens totala kreditportfölj mellan privat och företagskrediter.

Företagskrediterna har en god spridning i olika branscher. Dock dominerar skog och jordbruk samt fastighetsbolag. Privatstocken har en god spridning i kommunen och fördelar sig säkerhetsmässigt väl med en stor tyngdpunkt på fastighetskrediter. Det lokala näringslivet är väl differentierat och boendepiserna inom verksamhetsområdet är överlag på en rimlig nivå.

Fem år i sammandrag

Nyckeltal	2019	2018	2017	2016	2015
Volym					
Affärsvolym ultimo, Mkr	14.989	13.215	13.126	12.050	11.181
Förändring mot föregående år, %	13,4	0,7	8,9	7,8	6,8
Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymmer					
Kapital					
Soliditet	18,04	19,71	19,09	19,39	18,75
Beskattat eget kapital + 78,6 % av obeskattade reserver i % av balansomslutningen					
Riskvägt exponeringsbelopp, Mkr	2.588	2.444	2.368	2.197	2.186
Kärnprimärkapitalrelation	27,22	26,54	26,01	26,55	24,47
(kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp)					
Primärkapitalrelation	27,22	26,54	26,01	26,55	24,47
(Primärkapital i % av riskexponeringsbelopp)					
Total Kapitalrelation	27,22	26,54	26,01	26,55	24,47
(Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp)					
Likviditet					
Likviditetstäckningsgrad, LCR %	175	229	288	207	142
Netto stabil finansiering, NSFR %	133	134	134	134	146
Likviditetskvot (utlåning/inlåning)	0,87	0,95	0,90	0,86	0,87
Resultat					
Placeringsmarginal	1,58	1,43	1,44	1,45	1,67
Räntenetto i % av medelomslutning (MO)					
Rörelseintäkter/affärsvolym	1,03	0,93	0,99	0,98	0,95
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym					
Rörelseresultat/affärsvolym	0,51	0,50	0,48	0,46	0,42
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym					
Avkastning på totala tillgångar	1,39	1,32	1,26	1,17	1,68
Årets resultat i % av genomsnittlig balansomslutning					
Räntabilitet på eget kapital	7,50	6,77	6,42	6,26	8,67
Årets resultat i % av genomsnittlig eget kapital					
K/I-tal före kreditförluster	0,47	0,55	0,56	0,53	0,57
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter					
K/I-tal efter kreditförluster	0,51	0,46	0,52	0,53	0,56
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändring på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter					
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Andel förlustreserv av kreditförsämrade exponeringar	45,75	60,97	56,08	62,82	64,76
Förlustreserv i % av kreditförsämrade exponeringar					
Andel kreditförsämrade fordringar	0,54	0,15	0,50	0,68	0,72
Kreditförsämrade fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)					
Total reserveringsgrad för lån	0,64	0,45	-	-	-
Förlustreserv i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)					
Kreditförlustnivå	0,17	-0,38	-0,19	-0,02	-0,02
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt övertagen egendom och kreditgarantier					
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	40	42	39	38	38
Arbetstidsmättet 1.730 timmar per helårsarbetare					
Antal kontor	4	3	3	3	3

Resultat- och balansräkningar	2019	2018	2017	2016	2015
Belopp i tkr					
Resultaträkning					
Räntenetto	69.146	60.509	57.999	55.249	58.379
Provisioner, netto	39.297	38.778	38.067	34.021	31.824
Nettoreultat av finansiella transaktioner	14.140	-1.429	6.416	5.378	-4.588
Övriga intäkter	24.191	24.701	21.832	18.629	18.092
Summa intäkter	146.774	122.559	124.314	113.277	103.707
Allmänna administrationskostnader	-57.814	-57.351	-55.420	-52.294	-51.901
Övriga rörelsekostnader	-11.191	-10.374	-13.861	-8.026	-7.072
Kreditförluster	-5.520	11.464	5.219	457	556
Summa kostnader	-74.525	-55.261	-64.062	-59.863	-58.417
Rörelseresultat	72.249	66.298	60.252	53.414	45.290
Bokslutsdispositioner, netto	307	376	371	394	23.413
Skatter	-11.767	-11.187	-10.063	-9.283	-9.842
Årets resultat	60.789	55.487	50.560	44.525	58.861
Balansräkning					
Kassa	1.694	2.079	2.281	3.306	2.491
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	48.411	70.349	75.671	65.339	59.919
Utlåning till kreditinstitut	438.555	296.068	312.208	371.298	337.099
Utlåning till allmänheten	3.232.715	3.217.043	2.985.918	2.720.652	2.528.956
Räntebärande värdepapper	223.675	213.064	298.438	326.946	340.734
Aktier och andelar	299.497	322.853	298.441	297.169	290.775
Materiella tillgångar	26.041	30.352	31.425	30.379	30.755
Övriga tillgångar	288.453	111.659	122.122	122.773	45.269
Summa tillgångar	4.559.041	4.263.467	4.126.504	3.937.862	3.635.998
Skulder till kreditinstitut	0	12	38	1	13.960
Inlåning från allmänheten	3.707.679	3.397.036	3.314.456	3.150.808	2.918.504
Övriga skulder	16.152	16.510	14.758	15.971	14.949
Avsättningar för pensioner m m	12.398	9.091	8.920	7.010	5.930
Summa skulder och avsättningar	3.736.229	3.422.649	3.338.172	3.173.790	2.953.343
Obeskattade reserver	1.927	2.234	2.821	3.192	3.586
Eget kapital	820.885	838.584	785.511	760.881	679.069
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	4.559.041	4.263.467	4.126.504	3.937.862	3.635.998

Förslag till vinstdisposition beträffande sparbankens vinst

Sparbankens resultat enligt balansräkningen utgör, kr: 60.789.027

Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:

- överföring till reservfond 60.789.027

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att sparbanken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativrisker och buffertkrav och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med sparbankens interna kapitalutvärderingspolicy. Sparbankens kärnprimärkapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 27,22 % (föregående år 26,54).

Sparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att sparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som långsikt.

Styrelsens bedömning är att sparbankens egna kapital så som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande boksluts-kommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

Belopp i tkr	Not	2019	2018
Ränteintäkter		73.754	66.526
Räntekostnader		<u>-4.608</u>	<u>-6.017</u>
Räntenetto	4	69.146	60.509
Erhållna utdelningar	5	19.916	17.328
Provisionsintäkter	6	44.255	43.344
Provisionskostnader	7	-4.958	-4.566
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	14.140	-1.429
Övriga rörelseintäkter	9	<u>4.275</u>	<u>7.373</u>
Summa rörelseintäkter		146.774	122.559
Allmänna administrationskostnader	10	-57.814	-57.351
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	20	-1.401	-1.194
Övriga rörelsekostnader	11	<u>-9.790</u>	<u>-9.180</u>
Summa kostnader före kreditförluster		-69.005	-67.725
Resultat före kreditförluster		77.769	54.834
Kreditförluster, netto	12	-5.520	11.464
Rörelseresultat		72.249	66.298
Bokslutsdispositioner	13	307	376
Skatt på årets resultat	14	-11.767	-11.187
Årets resultat		60.789	55.487
Rapport över totalresultat			
Årets resultat		60.789	55.487
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar om kan säljas		ET	ET
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		303	-1.373
Förändringar i förlustreserv på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		-1	-76
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat		-68	302
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Förändring i verkligt värde på egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		-73.721	3.202
Årets övrigt totalresultat		-73.487	2.055
Årets totalresultat		-12.698	57.542

Balansräkning

Per den 31 december

Belopp i tkr	Not	2019	2018
Tillgångar			
Kassa		1.694	2.079
Belåningsbara statskuldsförbindelser mm	15	48.411	70.349
Utlåning till kreditinstitut	16	438.555	296.068
Utlåning till allmänheten	17	3.232.715	3.217.043
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	223.675	213.064
Aktier och andelar	19	299.497	322.853
Materiella tillgångar	20		
- Inventarier		3.279	2.624
- Byggnader och mark		22.762	27.728
Aktuell skattefordran	14	4.379	2.740
Uppskjuten skattefordran	14	1.387	1.477
Övriga tillgångar	21	268.092	93.102
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	14.595	14.340
Summa tillgångar		4.559.041	4.263.467
Skulder och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	23	0	12
Inlåning från allmänheten	24	3.707.679	3.397.036
Övriga skulder	25	4.879	5.467
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	11.273	11.043
Avsättningar			
- Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	10, 27	6.484	6.900
- Uppskjuten skatteskuld	14	4.593	1.779
- Övriga avsättningar	28	1.321	412
Summa skulder och avsättningar		3.736.229	3.422.649
Obeskattade reserver	29	1.927	2.234
Eget kapital			
Reservfond		712.359	661.873
Fond för verkligt värde	30	47.737	121.224
Årets resultat		60.789	55.487
Summa eget kapital		820.885	838.584
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		4.559.041	4.263.467

Rapport över förändringar i eget kapital

	Reservfond	Fond för verkligt värde	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	617.616	117.335	50.560	785.511
Justering för retroaktiv tillämpning IFRS 9 (netto efter skatt)	-6.303	1.834		-4.469
Justerat eget kapital 2018-01-01	611.313	119.169	50.560	781.042
Resultatdisposition 2017	50.560		-50.560	
Årets resultat			55.487	
Årets övrigt totalresultat				
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		-1.147		
- Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		3.202		
Årets totalresultat		2.055	55.487	57.542
Utgående eget kapital 2018-12-31	661.873	121.224	55.487	838.584
Ingående eget kapital 2019-01-01	661.873	121.224	55.487	838.584
Resultatdisposition 2018	50.487		-50.487	
Utdelning			-5.000	-5.000
Årets resultat			60.789	
Årets övrigt totalresultat				
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		234		
- Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		-73.721		
Årets totalresultat		-73.487	60.789	-12.698
Utgående eget kapital 2019-12-31	712.359	47.737	60.789	820.885

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på innehav i finansiella skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt förlustreserv för förväntade kreditförluster för dessa tillgångar. Vidare redovisas ackumulerade nettoförändringar i verkligt värde på sådana egetkapitalinstrument som sparbanken vid den initiala redovisningen oåterkalleligt definierats som värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Kassaflödesanalys

1 januari – 31 december

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	72.249	66.298
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
- Avskrivningar	1.401	1.194
- Kreditförluster	8.018	-10.266
Betald inkomstskatt	-10.569	-10.144
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	71.099	47.082
Förändring av utlåning till allmänheten	-22.781	-225.907
Förändring av inlåning från allmänheten	310.643	82.580
Förändring av skulder till kreditinstitut	-12	-26
Förändring av övriga tillgångar	-221.621	6.810
Förändring av övriga skulder	-799	151
Kassaflöde från den löpande verksamheten	136.529	-89.310
Investeringsverksamheten		
Förändring av finansiella tillgångar	7.662	73.299
Förändring av materiella tillgångar	2.911	-331
Kassaflöde från investeringsverksamheten	10.573	72.968
Finansieringsverksamheten		
Utbetalt anslag	-5.000	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5.000	-
Årets kassaflöde	142.102	-16.342
Likvida medel vid årets början	298.147	314.489
Likvida medel vid årets slut	440.249	298.147
Likvida medel	2019-12-31	2018-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa	1.694	2.079
Utlåning till kreditinstitut	438.555	296.068
avgår: > 3 mån	0	0
clearingskulder	0	0
Placering < 3 mån	0	0
Summa	440.249	298.147

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

De har obetydlig risk för värdefluktuationer

De kan lätt omvandlas till kassamedel

De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet	2019	2018
Erhållen utdelning	19.916	17.328
Erhållen ränta	73.754	66.683
Erlagd ränta	3.044	3.776

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Laholms Sparbank som är en fristående sparbank med säte i Laholm.

Besöksadressen till huvudkontoret är Stortorget 6, Laholm.

Not 2 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag
Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s k lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till att sambandet mellan redovisning och beskattning.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår det nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2020-03-26. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 2020-04-17.

Värderingsgrunder vid upprättande av sparbankens finansiella rapporter

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper som innehåser för försäljning (t ex egendom som har övertagits för skydd fordran) redovisas till det

lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av sparbanken vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS kan ha en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och på gjorda uppskattningar.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar framgår av not 37.

Förändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

I de finansiella rapporterna tillämpas följande nya redovisningsstandarder och ändringar.

Övriga förändringar av IFRS har bedömts inte ha någon väsentlig effekt på redovisningen.

Leasing (IFRS 16)

Sparbanken tillämpar undantaget i RFR 2 om att inte tillämpa IFRS 16. Detta innebär att Sparbanken inte gjort någon förändring i sina principer för att redovisa leasingavtal.

Frivilligt byte av redovisningsprincip

Under 2019 har nedanstående ändring gjorts avseende företagets tillämpade redovisningsprinciper som inte är föranledd av tillämpning av nya IFRS.

Redovisningen av provisionsintäkter från förmedlade lån har tidigare redovisats netto efter avräkning av inträffade kreditförluster på förmedlade lån. Från och med 1 januari 2019

redovisas nu istället provisionsintäkterna och kreditförlusterna brutto. Ändring av redovisning har gjorts för att ge en mer rättvisande bild av kreditförluster och provisionsintäkter.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr. o m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att förtids tillämpas.

Nedan beskrivs de förväntade effekter på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

Ändringar av IFRS9, IAS 39 och IFRS 7 till följd av Referensräntereformen.

Den 15 januari 2020 antogs IASB:s ändringar av IFRS9, IAS39 och IFRS7 till följd av Referensräntereformen av EU. Syftet med dessa ändringar är att möjliggöra vissa lättnader i redovisningen i samband med reformen.

Lättnaderna avser säkringsredovisning och syftar till att man inte ska behöva avbryta säkringsrelationer på grund av reformen.

Ändringarna ska tillämpas från och med 1 januari 2020. Banken bedömer ändringen inte kommer ha någon väsentlig effekt på bankens finansiella rapporter.

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på brutto-redovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor på finansiella tillgångar som klassificerats som värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat
- Räntor på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde över resultaträkningen
- Betalt och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Utdelning från aktier och andelar redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

Provisions- och avgiftsintäkter

En provisions- och avgiftsintäkt redovisas när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla banken.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

Provisioner och avgifter som inräknas i räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av räntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande netto efter avräkning för kreditförlust.

Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkorts-avgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut.

Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner.

Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat
- Förändring av förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument
- Valutakursförändringar

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter.

Här redovisas också lokalkostnader, utbildnings-, IT-, telekommunikations-, representations- och resekostnader.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i enlighet med reglerna i IFRS 9 och ÅRKL.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när sparbanken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenligt skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång.

En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren.

Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Klassificering och värdering

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Banken tillämpar för närvarande ingen säkringsredovisning.

Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen, även i de fall när de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas.

Finansiella tillgångar

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknad eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt.

Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde på grund av att tillgångarna

innehålls inom ramen för en affärsmodell vars mål är att innehålla finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Kassa
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat

Följande finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat på grund av att de finansiella tillgångarna innehålls enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja tillgångarna samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Belåningsbara statsskuldförbindelser mm
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av företagets verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar. Dessa måste vara betydande för företagets verksamhet och påvisbara för externa parter. Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med avbokning av tillgången omklassificeras reserven till resultaträkningen (skuldinstrument) eller som en omföring inom eget kapital (egetkapitalinstrument).

Sparbanken har några mindre kapitalandelslån till nära samarbetspartners, uppgår till totalt ca 0,01% av bankens balansomsättning, som faller under IFRS 9. Fordran bedöms tillhöra den affärsmodell där värdering ska ske till verkligt värde via resultatet eftersom dessa lån inte bara har betalningar som är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Sparbanken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som obligatoriskt måste värderas till verkligt värde via resultaträkningen och dels sådana finansiella tillgångar som

företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option).

Följande finansiella tillgångar värderas till verkligt värde (tvingande) via resultaträkningen:

- Aktie
- Fondandelar

Obligatorisk värdering till verkligt värde skall ske om de finansiella tillgångarna inte uppfyller kassaflödeskriterierna enligt IFRS 9.4.1.2.b. Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. För finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Kvittning

Finansiella tillgångar och finansiella skulder kvittas och redovisas netto i balansräkningen om en legal rätt till kvittning föreligger, såväl i den löpande verksamheten som i händelse av konkurs, och om avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången eller reglera skulden.

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Sparbankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen i enlighet med IFRS 9 och IFRS 15.

Låne- och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I balansräkningen representeras dessa av balansposterna Utlåning till kreditinstitut, Utlåning till allmänheten samt Övriga tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för nedskrivningar av osäkra fordringar.

Andra finansiella skulder

Inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Lånelöften

Med låneåtagande avses i detta sammanhang dels en ensidig utfästelse från sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t.ex. ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels ett avtal där både sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av sparbanken lämnade lånelöften gäller att det inte kan reglernas netto, sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas.

I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet. Utställda låneåtaganden omfattas även av principerna om nedskrivningar. Sparbanken redovisar nedskrivningar för förväntade kreditförluster på låneåtagande.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället.

Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs.

Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av bankens finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög grad utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så hög grad som möjligt.

Banken kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priset från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument.

Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument.

De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsrisk parametrarna.

I tabell not 36 lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Redovisningsprinciperna innebär att *förväntade* kreditförluster redovisas för utlåning till allmänheten och övriga poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Vidare redovisas även förlustreserveringar på räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt på off-balance exponeringarna lämnade låneåtagande (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier.

Vid den initiala redovisningen redovisas en förlustreserv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det fall det uppstått en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustreserven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrad – steg 3).

Reserven för kreditförluster värderas enligt en modell för förväntade kreditförluster och speglar ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad möjliga utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning.

Kreditförlustreserveringarna värderas utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett instrument.

- **Steg 1** omfattar finansiella instrument där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället och de motparter som omfattas av sparbankens policy för låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas dock endast på värdepapper).

- **Steg 2** omfattar finansiella instrument där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.

- **Steg 3** omfattar finansiella instrument för vilka objektiva belägg har identifierats för att fordran är osäker.

För finansiella instrument som hänförs till steg 1 motsvarar reserveringen den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader och för finansiella instrument i steg 2 där en betydande ökning av kreditrisken har identifierats samt osäkra fordringar i steg 3 motsvarar reserveringen de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid.

De förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid representerar förluster från alla fallissemangshändelser som är möjliga under det finansiella instrumentets återstående löptid.

De förväntade kreditförlusterna som förväntas inträffa inom 12 månader representerar den del av de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid som beror av fallissemangshändelser inom 12 månader efter rapporteringsdagen.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda låneåtaganden

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponerings risk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för klassificering av kreditrisk.

Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial

rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3).

Ett lån anses vara kreditförsämrats utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar.

PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid

fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen.

LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ.

Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbelagd eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras.

En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna.

När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser.

Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid.

Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med

användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och låntagarspecifika (icke-makroekonomiska) scenarier.

Modifieringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga ökning i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga ökning i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Redovisning av förväntade kreditförluster – räntebärande värdepapper

Sparbanken redovisar också förlustreserver på de räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Bankens grundläggande metodik för beräkning av förlustreserver för räntebärande värdepapper är den samma som för utlåning till allmänheten. Källorna till information om de använda parametrarna PD, LGD och EAD skiljer sig dock åt. När det gäller PD, så härleds utifrån den externa rating som värdepapperna har och den externt tillgängliga information från ratinginstituten Moody's och Standard and Poor's som finns om risk för fallissemang som denna rating är förknippad med. LGD-faktorn bestäms av om värdepapper är säkerställt, annan förmånsrätt samt typ av motpart. Eftersom tillgänglig statistik på fallissemang och förluster vid fallissemang hos den typ av motparter i vars värdepapper som sparbanken gjort investeringar i är högst begränsad, bestäms LGD-faktorn utifrån en expertbedömning med en kombination av uppgifter från Swedbank och ratinginstitutet Moody's.

Vid den initiala redovisningen, redovisas den statistiskt förväntad förlusten över de kommande 12 månaderna (steg 1). En betydande ökning av

kreditrisk sedermera anses ha ägt rum när det skett en försämring av den externa ratingen samt 30 dagars försenad betalning av kapitalbelopp eller ränta, och kreditförluster redovisas då för den återstående löptiden (steg 2). Om den externa ratingen i ett senare skede har förbättrats tillräckligt mycket så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med ratingen vid initial redovisning, kommer värdepappret att återföras till steg 1. Sparbanken bedömer att finansiella tillgångar på instrument med motparter som är stater och finansiella institut och som har låg kreditrisk på rapporteringsdagen (med investment grade rating eller bättre) inte anses ha varit utsatta för en väsentligt ökad kreditrisk. Sparbanken använder samma kriterier för att bedöma att om ett räntebärande värdepapper är kreditförsämrat som man tillämpar för utlåning till allmänheten.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även sparbankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp.

Presentation av kreditförluster i balansräkningen

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett låneåtagande, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och låneåtagandet.

En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före ianspråktagandet av tidigare gjord reservering.

Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Redovisning i resultat- och balansräkning

Förlustreserverna redovisas på följande sätt i balansräkningen;

- För tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde; som nedskrivningar av tillgångarnas redovisade värde.
- För låneåtaganden och utställda finansiella garantier; på balansraden Avsättningar.

- För placeringar skuldinstrument redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat; direkt mot Fond för verkligt värde.

Förändringar i förlustreserver redovisas i resultaträkningen på raden Kreditförluster netto, förutom för räntebärande värdepapper redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat där förändringarna i förlustreserver redovisas i nettoresultat av finansiella transaktioner.

Redovisning av konstaterade kreditförluster

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när Konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställts, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdemyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmätningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen.

Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

lanspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas till enligt lägsta värdets princip, d v s det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen.

För fastigheter som sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utträngning eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utträngning/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utträngning av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Sparbanken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingredovisas leasingavgifter. De avtal där sparbanken utgör leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utträngas och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Sparbanken tillämpar komponentavskrivning på rörelsefastigheter, vilket innebär att

komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. För övriga materiella anläggningstillgångar anser sparbanken att det inte finns några separata komponenter med väsentligt olika avskrivningsperioder.

Beräknade nyttjandeperioder;

5-12 år Maskiner och andra tekniska anläggningar
3-10 år Inventarier, verktyg och installationer

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10 – 100 år på dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

År: Komponenter:
50 - 100 Nybyggnad av stomme
20 - 50 Förbättring av stomme, kompletteringar
20 - 40 Installationer, värme, el, ventilation mm.
10 - 15 Nya eller förbättrade inre ytor
20 - 40 Nya eller förbättrade yttre ytor

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivning av materiella tillgångar

Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för företagets tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde.

Återvinningsvärde är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkningen av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkning av återvinningsvärdet.

En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Ersättning till anställda

Pensionering

Huvuddelen av medarbetarna omfattas av kollektivavtalad pension enligt BTP-planen (Bankernas tjänstepension), Från 1 februari 2013 gäller ett nytt pensionsavtal för bankernas tjänstepension, BTP. Det innebär att det nu finns två pensionsplaner BTP1 och BTP2. BTP1 är en anpassning till de villkor som råder inom andra branscher och är ett premiebaserat system. Sparbanken har valt att fortsätta med enbart BTP2, vilket är en förmånsbaserad pensionsplan.

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggnade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK).

Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan.

Pensionsplanen för sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för sparbankens pensionsplan hos SPK.

Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda.

Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön.

Sparbanken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilt avtal utfäst till viss anställd att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger. För pensioner i egen regi dvs när pensioneringen inte tryggats genom försäkring utan avsättning, sker redovisning i egen balansräkning. Företagets förpliktelser att i framtiden utbetala pension har i balansräkningen värderats till av företagets framtida förväntade pensionsutbetalningar (kapitalvärdet). Beräkningen bygger på antaganden om bl.a. lönenivå och i vilken grad som pensionen intjänats. De försäkringstekniska grunderna för beräkning av

kapitalvärdet bygger på de av Finansinspektionen (FI) fastställda föreskrifter. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10. Förväntade utbetalningar framgår av not Avsättning till pensioner.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när banken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när sparbanken har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med ett belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen.

Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Risker

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för sparbankens riskhantering. Banken skall upprätthålla en låg riskprofil karakteriserad av en väldiversifierad kreditportfölj, begränsade risker på de finansiella marknaderna och en låg operativ risknivå. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicies och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds.

Genom utbildning och tydliga processer skapar sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I sparbanken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd verkställande direktören vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Redogörelse för bankens risker och osäkerhetsfaktorer framgår i förvaltningsberättelsen.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek.

Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer.

Kreditdelegationerna rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas med systemstöd och får ärendet avslagsstatus görs beslut av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering är sparbankens kreditförluster i förhållande till utestående kreditvolym jämförelsevis små.

Den avgörande bedömningsgrunden för sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist är geografiskt hänförliga till sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter.

Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast i värdepapper med hög kreditvärdighet.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oregrerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering brutto och netto 2019

	Kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskriv- ning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering med hänsyn till säkerheter
Belopp i tkr					
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	6.886	27	6.859	6.859	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	1.358.890	1.966	1.356.924	1.310.941	45.983
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	339.905	410	339.495	339.495	0
Pantbrev i jordbruksfastigheter	779.842	6.513	773.329	761.488	11.841
Pantbrev i andra näringsfastigheter	436.637	5.086	431.551	431.551	0
Företagsinteckning	167.344	4.573	162.771	162.771	0
Övriga ⁵	192.247	2.130	190.117	46.863	143.254
varav: kreditinstitut	28.652	0	28.652	28.652	0
Summa	3.281.752	20.705	3.261.046	3.059.968	201.078
Värdepapper/placeringar					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA	20.593	0	20.593		
- AA	27.818	0	27.818		
Andra emittenter					
- AAA	103.967		103.967		
- AA	0		0		
- A	7.993	3	7.990		
- BBB eller lägre	65.064	87	64.977		
- Utan rating	46.650	65	46.585		
- Strukturerade produkter	0		0		
- Innestående hos kreditinstitut	410.223		410.223		
Summa	682.309	155	682.154		682.154
Åtaganden	278.145		278.145		278.145
Utställda lånelöften	190.725		190.725		190.725
Utställda finansiella garantier	82.207	1.321	80.886	28.182	52.704
Summa	551.077	1.321	549.756	28.182	521.574
Total kreditriskexponering	4.515.138	22.181	4.492.957	3.088.150	1.404.806

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

Kreditriskexponering brutto och netto 2018

Belopp i tkr	Kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskriv- ning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering med hänsyn till säkerheter
Krediter⁶ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ⁷	9.806	28	9.778	9.778	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ⁸	1.344.788	2.400	1.342.388	1.287.246	55.142
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁹	336.193	226	335.967	335.967	0
Pantbrev i jordbruksfastigheter	779.147	2.002	777.145	754.625	22.520
Pantbrev i andra näringsfastigheter	406.101	2.316	403.785	376.389	27.396
Företagsinteckning	170.158	4.935	165.223	165.223	0
Övriga ¹⁰	203.888	2.507	201.381	42.392	158.989
varav: kreditinstitut	21.044	0	21.044	21.044	0
Summa	3.250.081	14.414	3.235.667	2.971.620	264.047

Värdepapper/placeringar

Emittent / Motpart					
- AAA	144.666	0	144.666		
- AA	30.298	0	30.298		
- A	0		0		
- BBB eller lägre	23.937	56	23.881		
- Utan rating	84.512	102	84.410		
- Strukturerade produkter	0		0		
- Innestående hos kreditinstitut	277.444		277.444		
Summa	560.857	158	560.699		560.699
Åtaganden	333.363		333.363		333.363
Utställda lånelöften	141.362		141.362		141.362
Utställda finansiella garantier	71.412	412	71.000	28.883	42.117
Summa	546.137	412	545.725	28.883	516.842
Total kreditriskexponering	4.357.075	14.984	4.342.091	3.000.503	1.341.588

⁶ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

⁷ inklusive krediter till stat och kommun

⁸ inklusive bostadsrätter

⁹ inklusive bostadsrättsföreningar

¹⁰ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

Lånefordringar, kreditkvalitet

Kreditkvalitet

Sparbanken följer löpande och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett centraliserat scoringsystem är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Med hjälp av scoringverktyget är bankens företagsutlåning fördelad enligt parametrarna Risk för fallissemang och Risk vid obestånd. Scoringverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet.

På företagssidan följer banken kvartalsvis upp exponerat belopp i banken i riskklass 1-5. Bankens företagsutlåning är 95 % (87 %) exponerad i riskklass 2-5 dvs. med låg till medel risk.

För privata engagemang används ett scorings-system anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt och externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringsystemen för både privat och

företag används även av Swedbank samt andra fristående sparbanker.

Beräkningsmetoderna och antalet förfallna krediter visar att sparbanken har en god kreditkvalitet både inom företag och privat segmentet.

Sparbanken följer årligen upp kreditgivningen på privatsidan med fördelning av utbetald volym i scoringpoäng.

Under 2019 har banken utbetalt 97 % i bättre scoringpoäng dvs låg till medel risk. Det innebär att nyflödet av privatkrediter är av god kvalitet.

Lånefordringar , kreditkvalitet

Privatpersoner

Nyutlåning	Låg till medel risk
2019	97 %
2018	97 %
2017	94 %
2016	94 %
2015	93 %

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

Tkr	31 dec 2019		31 dec 2018	
	Lån före reserveringar	Förlust reserv	Lån efter reserveringar Redovisat värde	Lån efter reserveringar Redovisat värde
Utlåning till allmänheten				
Privatkunder	1.260.879	-2.534	1.258.344	1.267.153
Bolån	674.551	-1.420	673.131	812.799
Bostadsrättsföreningar	20.419	-6	20.413	18.252
Övrigt	565.909	-1.108	564.801	436.102
Företagskunder	1.992.541	-18.171	1.974.371	1.949.890
Jordbruk, fiske, skog	641.862	-6.875	634.987	642.767
Tillverkning	72.356	-468	71.888	73.864
Offentlig sektor	51.477	-42	51.435	35.267
Bygg	165.937	-256	165.682	179.796
Handel	89.775	-842	88.934	94.578
Transport	38.862	-116	38.746	38.671
Hotell och restaurang	5.737	-86	5.651	7.747
Fastighetsförvaltning	712.225	-1.663	710.562	618.649
Företagstjänster	92.245	-144	92.102	88.353
Övrig utlåning till företag	122.065	-7.681	114.384	170.198
Summa utlåning till allmänheten	3.253.420	-20.705	3.232.715	3.217.043

Oreglerade fordringar

Åldersanalys, tkr

Åldersanalys, förfallna/obetalda lånefordringar	2019	2018
Fordringar förfallna < 1 mån	41	2.571
Fordringar förfallna >= 1 mån till < 1 år	1.733	244
Fordringar förfallna >= 1 år till < 4 år	0	0
Fordringar förfallna >= 4 år	0	0
Summa utestående kapitalskuld	1.774	2.815

Fördelning av lån per steg och reservering

Tabell nedan presenterar utlåning till allmänheten till upplupet anskaffningsvärde uppdelat per steg.

	2019-12-31	2018-12-31
Utlåning till allmänheten, privatkunder		
Steg 1		
Redovisat bruttovärde	1.197.938	1.185.194
Förlustreserver	-314	-342
Redovisat värde	1.197.624	1.184.851
Steg 2		
Redovisat bruttovärde	59.453	83.145
Förlustreserver	-867	-1.350
Redovisat värde	58.586	81.795
Steg 3		
Redovisat bruttovärde	3.488	2.081
Förlustreserver	-1.353	-1.578
Redovisat värde	2.135	502
Totalt redovisat värde, utlåning privatkunder	1.258.877	1.267.150
Utlåning till allmänheten, företagskunder		
Steg 1		
Redovisat bruttovärde	1.784.726	1.794.649
Förlustreserver	-1.527	-2.130
Redovisat värde	1.783.200	1.792.519
Steg 2		
Redovisat bruttovärde	178.979	155.938
Förlustreserver	-3.210	-2.935
Redovisat värde	175.769	153.003
Steg 3		
Redovisat bruttovärde	28.836	10.450
Förlustreserver	-13.434	-6.079
Redovisat värde	15.402	4.371
Totalt redovisat värde, utlåning företagskunder	1.973.371	1.949.893
Totalt		
Redovisat bruttovärde steg 1	2.982.665	2.979.843
Redovisat bruttovärde steg 2	238.432	239.083
Redovisat bruttovärde steg 3	32.323	12.531
Totalt redovisat värde brutto	3.253.419	3.231.457
Förlustreserver steg 1	-1.841	-2.472
Förlustreserver steg 2	-4.077	-4.285
Förlustreserver steg 3	-14.787	-7.657
Totalt förlustreserver	-20.705	-14.414
Summa redovisat värde	3.232.715	3.217.043
Andel steg 3 lån, brutto, %	0,99 %	0,39 %
Reserveringsgrad för lån steg 1	0,06 %	0,08 %
Reserveringsgrad för lån steg 2	1,71 %	1,79 %
Reserveringsgrad för lån steg 3	45,75%	61,10%
Total reserveringsgrad för lån	0,64 %	0,45 %

Kreditförlustreservering
påverkan av

Intern riskklassificering vid första redovisningstillfället	PD Intervall vid första redovisningstillfället	Tröskelvärde nedgradering i riskklass	Ökning i tröskelvärde med 1 enhet	Minskning i tröskelvärde med 1 enhet	31 dec 2019 Kreditförlust-reserv	31 dec 2019 Andel av totalportfölj (%) i bruttobelopp
13-21	+/- 1 enhet	3-8 enheter	-23,1 %	8,8 %	854	25 %
9-12	+/- 1 enhet	2-4 enheter	-21,2 %	47,3 %	860	15 %
6-8	+/- 1 enhet	1-2 enheter	-32,6 %	7,7 %	1.081	9 %
0-5	+/- 1 enhet	1 enhet	0,0 %	0,0 %	241	4 %
			-24,1 %	18,6 %	3.036	
				Stage 3	14.820	1 %
				Låg risk	0	1 %
			Lån efter	1 jan 2018	3.292	45 %
			Summa	reserveringar	21.148	100 %

Summa reserveringar varav finansiella instrument utanför balansräkningen ingår med 443 tkr.

Kreditförlustreservering
påverkan av

Intern riskklassificering vid första redovisningstillfället	PD Intervall vid första redovisningstillfället	Tröskelvärde nedgradering i riskklass	Ökning i tröskelvärde med 1 enhet	Minskning i tröskelvärde med 1 enhet	31 dec 2018 Kreditförlust-reserv	31 dec 2018 Andel av totalportfölj (%) i bruttobelopp
13-21	+/- 1 enhet	3-8 enheter	-19,8 %	5,3 %	1.760	35 %
9-12	+/- 1 enhet	2-4 enheter	-30,4 %	21 %	1.347	19 %
6-8	+/- 1 enhet	1-2 enheter	-8,5 %	17,0 %	1.349	11 %
0-5	+/- 1 enhet	1 enhet	-16,0 %	0,0 %	737	5 %
			-19,1 %	11,7 %	5.193	
				Stage 3	7.704	0 %
				Låg risk	0	1 %
			Lån efter	1 jan 2018	1.928	29 %
			Summa	reserveringar	14.825	100 %

Summa reserveringar varav finansiella instrument utanför balansräkningen ingår med 402 tkr.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisker, valutarisken och aktiekursrisker (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisk de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller räntepreisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhälls-ekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Styrelsen har fastställt att gränsen för hur stor bankens ränterisk får vara vid 2 % av bankens kapitalbas. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är den s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen.

Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med två procentenheter minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 6.663 tkr. Vid utgången av 2019 uppgick ränterisken till 0,95 % av kapitalbasen.

2019	Högst	Längre	Längre	Längre	Längre	Längre	Längre	Utan	Totalt
Räntebindnings-	1 mån	än 1	än	än	än	än	än	ränta	
tider för tillgångar		mån	3 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år		
och skulder –		men	men	men	men	men			
Ränteexponering,		högst	högst 6	högst 1	högst 3	högst 5			
Belopp i Mkr		3 mån	mån	år	år	år			
Tillgångar									
Kassa								1,7	1,7
Belåningsbara stats-									
skuldförbindelser	10,3	38,1							48,4
Utlåning till									
kreditinstitut	409,7							28,9	438,6
Utlåning till									
allmänheten	2.388,9	783,4	8,8	13,0	36,9	1,2		0,5	3.232,7
Obligationer och									
andra räntebärande									
värdepapper	72,8	150,9							223,7
Övriga tillgångar								613,9	613,9
Summa	2.881,7	972,4	8,8	13,0	36,9	1,2	0	645,0	4.559,0
Skulder									
Skulder till								0	0
kreditinstitut									
Inlåning från									
allmänheten	3.566,6	51,0	49,8	2,2	1,1			36,9	3.707,7
Övriga skulder								28,5	28,5
Eget kapital								822,8	822,8
Summa skulder och									
eget kapital	3.566,6	51,0	49,8	2,2	1,1	0	0	888,2	4.559,0
Differens tillgångar									
och skulder	-684,9	921,4	-41,0	10,8	35,8	1,2	0,0	-243,2	
Kumulativ									
exponering	-684,9	236,5	195,5	206,3	242,1	243,2	243,2		

Räntenettorisik – genomslag på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång/-nedgång på 2 % på balansdagen utgör -6.663 tkr (föregående år -5.890 tkr).

2018	Högst	Längre	Längre	Längre	Längre	Längre	Längre	Utan	Totalt
Räntebindnings-	1 mån	än 1	än	än	än	än	än	ränta	
tider för tillgångar		mån	3 mån	6 mån	1 år	3 år			
och skulder –		men	men	men	men	men			
Ränteeponering,		högst	högst 6	högst 1	högst 3	högst 5			
Belopp i Mkr		3 mån	mån	år	år	år			
Tillgångar									
Kassa								2,1	2,1
Belåningsbara stats-									
skuldförbindelser	20,0	50,3							70,3
Utlåning till									
kreditinstitut	276,9							19,2	296,1
Utlåning till									
allmänheten	2.406,0	762,5	4,9	11,5	30,1	1,2		0,8	3.217,0
Obligationer och									
andra räntebärande									
värdepapper	66,5	146,6							213,1
Övriga tillgångar								464,9	464,9
Summa	2.769,4	959,4	4,9	11,5	30,1	1,2	0	487,0	4.263,5
Skulder									
Skulder till								0	0
kreditinstitut									
Inlåning från									
allmänheten	3.246,7	60,1	57,5	2,7	1,3	0,5		28,2	3.397,0
Övriga skulder								25,7	25,7
Eget kapital								840,8	840,8
Summa skulder och									
eget kapital	3.246,7	60,1	57,5	2,7	1,3	0,5	0	894,7	4.263,5
Differens tillgångar									
och skulder	-477,3	899,3	-52,6	8,8	28,8	0,7	0,0	407,7	
Kumulativ									
exponering	-477,3	422,0	369,4	378,2	407,0	407,7	407,7		

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser.

Sparbanken är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen har varit köp och försäljning i utländska valutor, där risken dels kan bestå av fluktuationer i valutan på det finansiella instrument, kund- eller leverantörsfakturan, dels valutarisken i förväntade eller kontrakterade betalningsflöden benämnd transaktionsexponering.

Sparbanken har utvecklat sin verksamhet med hantering av utländskvaluta i kassa.

Ett område som är utsatt för valutarisker är betalningsflöden i lån och placeringar i utländsk valuta (finansiell exponering).

I sparbankens resultaträkning ingår valutakursförändringar till 614 tkr (föregående år 462 tkr) i nettoresultat av finansiella transaktioner.

En generell höjning med 10 procentenheter av SEK gentemot andra utländska valutor påverkar sparbankens resultat marginellt.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

En generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna beräknas påverka sparbankens resultat före skatt med approximativt 1.013 tkr för året (föregående år 549 tkr) samt påverka eget kapital med 1.982 tkr (2.680 tkr).

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrade intjäningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Styrelsen ansvarar för att banken har en strategi för den löpande likviditetshandlingen och för att säkerställa att framtida likviditetsbehov tillgodoses både vid normala förhållanden och i krissituationer. Likviditeten bevakas löpande av bankens ekonomichef och stresstester genomförs. Banken strävar efter en effektiv förvaltning av bankens likviditet förenat med ett begränsat risktagande.

För att minska likviditetsrisken skall banken ha en god likviditetsberedskap för att möta förutsedda och oförutsedda betalningsflöden.

Detta sker genom att banken löpande upprätthåller:

- En likviditetsreserv
- Stabila finansieringskällor
- Beredskapsplan för ansträngda likviditetsslagen

Likviditetsreserven utgörs av medel som kan användas för att säkra bankens kortsiktiga betalningsförmåga.

Likviditetsreserven får vid varje tillfälle inte understiga 10 % av bankens inlåning från allmänheten.

Per 2019-12-31 bestod likviditetsreserven av 831.510 tkr inestående på konto samt säkerställda bostadsobligationer och statspapper mm. Placeringar i andra likviditetsskapande åtgärder uppgick till 400.510 tkr.

Banken har upprättat en beredskapsplan som innehåller en konkret handlingsplan för hantering av likviditetsrisker och omfattar tillvägagångssätt för att täcka negativ kassaflöde i krissituationer. Planen är baserad på en initial analys och därefter på regelbundet genomförda stresstester. Vidare ingår rapportering samt vilka likviditetsstärkande åtgärder som skall genomföras. I planen framgår varningssignaler och händelser som utlöser beredskapsplanen. Valet av vilka aktiviteter som ska genomföras styrs av händelsens art och hur allvarlig situationen är.

Sparbankens riskhantering fokuserar på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, dvs värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios. Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan.

Tillgångar med förväntad återvinningstid mellan ett år till 5 år uppgår till 979,4 Mkr (664,4 mkr) och skulder uppgår till 1,2 Mkr (1,8 mkr). Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser bankens likviditetssituation.

2019

Likviditetsexponering Kontraktuellt återstående löptid (Odiskonterade värde)	På an- fordran	Odiskonterade kassaflöden – Kontraktuellt återstående löptid					Utan löptid	Förväntad tidpunkt för åter- vinning > 12 mån	Totalt
		Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Längre än 5 år			
Belopp i Mkr									
Tillgångar									
Kassa							1,7	1,7	
Belåningsbara									
Statsskuld förbindelser mm		0,1	0,3	41,2	7,1		48,3	48,7	
Utlåning till kreditinstitut	438,5							438,5	
Utlåning till allmänheten	110,0	59,4	216,2	727,8	2.848,4		3.576,2	3.961,8	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		0,8	17,2	210,4			210,4	228,4	
Övriga tillgångsposter						613,9		613,9	
Summa tillgångar	548,5	60,3	233,7	979,4	2.855,5	615,6	3.834,9	5.293,0	
Skulder									
Skulder till kreditinstitut								0	
Inlåning från allmänheten	3.567,2	77,4	53,8	1,2		8,1	1,2	3.707,6	
Övriga skuldposter och eget kapital						851,4		851,4	
Summa skulder	3.567,2	77,4	53,8	1,2		859,5	1,2	4.559,0	
Skilnad redovisade tillgångar och skulder	-3.018,7	-17,1	179,9	978,2	2.855,5	-243,9			

2018

Likviditetsexponering Kontraktuellt återstående löptid (Odiskonterade värde)	På an- fordran	Odiskonterade kassaflöden – Kontraktuellt återstående löptid				Utan löptid	Förväntad tidpunkt för åter- vinning > 12 mån	Totalt
		Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år			
Belopp i Mkr								
Tillgångar								
Kassa						2,1		2,1
Belåningsbara								
Statsskuld förbindelser mm			60,0	10,2			10,2	70,2
Utlåning till kreditinstitut	296,1							296,1
Utlåning till allmänheten	142,4	55,9	300,8	526,8	2.979,1		3.505,9	4.005,0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		10,7	85,2	127,4			127,4	223,3
Övriga tillgångsposter						464,9		464,9
Summa tillgångar	438,5	66,6	446,0	664,4	2.979,1	467,0	3.643,5	5.061,6
Skulder								
Skulder till kreditinstitut								0
Inlåning från allmänheten	3.242,5	83,6	60,2	1,8		8,9	1,8	3.397,0
Övriga skuldposter och eget kapital						866,5		866,5
Summa skulder	3.242,5	83,6	60,2	1,8		875,4	1,8	4.263,5
Skilnad redovisade tillgångar och skulder	-2.804,0	-17,0	385,8	662,6	2.979,1	-408,4		

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster.

Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll.

Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information

om exempelvis sparbankens riskexponering, samt - informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda sparbankens och kundernas tillgångar.

Not 4	Räntenetto	2019	2018
	Belopp i tkr		
Ränteintäkter			
	Utlåning till kreditinstitut	72	212
	Utlåning till allmänheten	71.331	64.554
	Räntebärande värdepapper	2.351	1.760
	Övriga	0	0
	Summa	73.754	66.526
Varav:	ränteintäkt från finansiella poster ej värderade till verkligt värde	71.331	64.554
Räntekostnader			
	Skulder till kreditinstitut	-917	-1.405
	Inlåning från allmänheten	-3.613	-4.534
	- Varav kostnad insättargaranti	-1.486	-2.259
	Resolutionsavgift	-78	-78
	Övriga räntekostnader	0	0
	Summa	-4.608	-6.017
Varav:	räntekostnad från finansiella poster ej värderade till verkligt värde	-3.122	-3.758
	Räntenetto	69.146	60.509
	Räntemarginal	1,56 %	1,40 %
	Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exklusive genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver		
	Placeringsmarginal	1,58 %	1,43 %
	Räntenetto i % av MO		
Not 5	Erhållna utdelningar	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Swedbank AB	17.892	15.730
	Övriga	2.024	1.598
	Summa	19.916	17.328
Not 6	Provisionsintäkter	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Betalningsförmedlingsprovisioner	6.283	6.186
	Utlåningsprovisioner	14.256	15.585
	Inlåningsprovisioner	2.759	2.450
	Provisioner avseende utställda finansiella garantier	471	298
	Värdepappersprovisioner	14.514	13.044
	Övriga provisioner	5.972	5.581
	Summa	44.255	43.344
Not 7	Provisionskostnader	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Betalningsförmedlingsprovisioner	-3.339	-3.130
	Övriga	-1.619	-1.436
	Summa	-4.958	-4.566

Not 8	Nettoreultat av finansiella transaktioner	2019	2018
	Belopp i tkr		
Aktier/andelar		13.365	-1.885
Andra finansiella instrument		157	-82
Valutakursförändringar		614	462
Förändring i förlustreserv för befarade kreditförluster, värdepapper värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		3	76
		14.140	-1.429
Nettoförlust uppdelat per värderingskategori			
Fair Value Option (FVO)			
Orealiserat resultat finansiella tillgångar till verkligt värde		ET	ET
Realiserat resultat finansiella tillgångar till verkligt värde		ET	ET
Summa			
Available for sale, Eget kapital instrument (AFS)			
Realiserat resultat finansiella tillgångar som kan säljas		ET	ET
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen, tvingande			
Orealiserat resultat finansiella tillgångar till verkligt värde		13.150	-1.892
Realiserat resultat finansiella tillgångar till verkligt värde		215	0
Summa		13.365	-1.892
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		157	-82
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		0	7
Not 9	Övriga rörelseintäkter	2019	2018
	Belopp i tkr		
Intäkter från rörelsefastigheter		1.770	1.318
Intäkter från övertagna fastigheter		1.700	3.047
Övriga		805	3.008
Summa		4.275	7.373
Intäkter på icke uppsägningsbara hyresbetalningar fördelas:			
Inom ett år		1.660	4.519
Mellan ett år och fem år		3.385	7.126
Längre än fem år		852	1.262
Summa		5.897	12.907
Not 10	Allmänna administrationskostnader	2019	2018
	Belopp i tkr		
Personalkostnader			
löner och arvoden		-21.030	-20.022
sociala avgifter		-6.826	-6.490
kostnad för pensionspremier		-5.109	-4.876
andra pensionskostnader		-23	-676
avsättning till vinstandelar, inkl sociala avgifter		-3.951	-3.805
övriga personalkostnader		-2.432	-2.358
Summa personalkostnader		-39.371	-38.227
Övriga allmänna administrationskostnader			
hyror och andra lokalkostnader		-1.303	-1.073
IT-kostnader		-10.505	-10.873
konsulttjänster		-1.207	-882
revision		-1.183	-1.111
porto och telefon		-448	-902
fastighetskostnader		-2.636	-2.896
övriga		-1.161	-1.387
Summa övriga allmänna administrationskostnader		-18.443	-19.124
Summa		-57.814	-57.351

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2019	2018
Sparbankens ledning		
löner och ersättningar	7.051	6.280
sociala kostnader	2.193	1.986
Summa	9.244	8.266
Övriga anställda		
löner och ersättningar	18.754	19.206
sociala kostnader	6.296	5.853
Summa	25.050	25.059

Ledande befattningshavares ersättningar

Information enligt FFFS 2014:22 samt 2011:1 finns på vår hemsida: www.laholmssparbank.se

Berednings- och beslutsprocess för löner och arvoden

Valberedning, utsedd vid årsstämman, föreslår storleken på arvoden till styrelsen.

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt sparbanksstämmans beslut. Särskilt arvode utgår för kommittéarbete.

Arbetsdagarrepresentanter erhåller styrelsearvode men ej mötesarvode.

Styrelsen beslutar om ersättningar till verkställande direktören efter att förslag bearbetats i arbetsutskott.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, pension och övrig rörlig ersättning.

Med andra ledande befattningshavare avses de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör sparbankens ledningsgrupp.

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

2019	Grundlön/ Styrelse arvode	Förmåner och övriga ersättningar	Pensions- kostnad	Vinstandels stiftelse	Summa
Johansson Ingemo, ordförande	298				298
Persson Lars-Göran, VD	1.577	214	424	30	2.245
Påhlsson Staffan	219				219
Bengtsson Charles	158				158
Cronqvist Erling	153				153
Hansson Johan	90				90
Hantoft Erik	153				153
Müller-Uri Ingmarie	154				154
Olsson Dan	90				90
Olsson Gert-Ove	153				153
Andra ledande befattningshavare, 5 st	3.194	441	1.173	126	4.934
Summa	6.239	655	1.597	156	8.647

2018	Grundlön/ Styrelse arvode	Förmåner och övriga ersättningar	Pensions- kostnad	Vinstandels stiftelse	Summa
Johansson Ingemo, ordförande	251				251
Persson Lars-Göran, VD	1.580	228	1.291	30	3.129
Påhlsson Staffan	171	1			172
Bengtsson Charles	119				119
Cronqvist Erling	106				106
Hansson Johan	50				50
Hantoft Erik	104				104
Müller-Uri Ingmarie	125	2			127
Olsson Dan	50				50
Olsson Gert-Ove	126				126
Andra ledande befattningshavare, 4 st	2.902	333	1.212	102	4.549
Summa	5.584	564	2.503	132	8.783

Av sparbankens pensionskostnader avser 424 tkr (1.291 tkr) sparbankens styrelse och VD, som uppgår till 10 (10) personer. Sparbankens

utestående pensionsförpliktelser täcks genom försäkringsavtal eller genom avsättning i balansräkningen.

Vinstandelar och rörlig ersättning

Underlaget för utbetalning av vinstandelar utarbetas tillsammans med personalen och utgörs av personliga mål som sammanställs till totalmål för sparbanken. Dessa totalmål fastställs av styrelsen.

Nivån på vinstandelar är kopplade till bankens resultat. Beloppet utbetalas generellt till alla anställda efter uppnådda mål uppsatta av styrelsen. Vinstandelar är ej pensionsgrundande. Övriga förmåner och ersättningar avser rörlig lön, bilersättningar och ränteförmån.

Pensioner

Pensioner m m till ledande befattningshavare

	2019	2018
Till VD		
premier för pensionsförsäkring	23	615
förändring av pensionsavtal	401	676
Summa	424	1.291

Pensionsåldern för ledande befattningshavare är 65 år. Pensionen kan tidigare läggas enligt kollektivavtal och uppgår till 62-72% av lönen.

Till verkställande direktören utgår grundpension i nivå med övriga anställda. Pensionsåtagande för verkställande direktören avseende ålderspension från 61 års ålder intill 65 års ålder med 72 % av lönen enligt BTP-planen vid avgången pensionsmedförande lön. För VD finns avtal som innebär att från bankens sida gäller en uppsägningstid på 12 månader och från VD:s sida 6 månader.

Lån till ledande befattningshavare

	2019	2018
Ledande befattningshavares lån i företaget		
verkställande direktör	0	0
styrelseledamöter	8.872	10.433
Summa	8.872	10.433

Merparten av krediterna avser lån med fullgod säkerhet. Vissa lån ligger över belåningsvärdet. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller övrig personal.

Medelantal anställda

	2019	2018
Totalt i sparbanken	42	42
varav kvinnor	29	27
varav män	13	15

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Styrelsen		
antal kvinnor	2	2
antal män	7	7
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
antal kvinnor	4	3
antal män	2	2

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2019	2018
Ernst & Young AB		
revisionsuppdrag	450	447
revisionsverksamhet	0	0
skatterådgivning	156	0
andra uppdrag	0	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisionsverksamhet avser arbetsuppdrag som det ankommer på sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranletts av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppdrag.

Skatterådgivning avser rådgivning avseende skattefrågor.

Not 11	Övriga rörelsekostnader	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Driftskostnader för övertagna fastigheter	-357	-327
	Avgifter till centrala organisationer	-4.421	-3.858
	Försäkringskostnader	-548	-550
	Säkerhetskostnader	-471	-515
	Marknadsföringskostnader	-3.956	-3.842
	Övriga rörelsekostnader	-37	-88
	Summa	-9.790	-9.180

Not 12	Kreditförluster, netto	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Lån till upplupet anskaffningsvärde		
	Förändringar reserveringar – steg 1	-631	-179
	Förändringar reserveringar – steg 2	-207	-790
	Förändringar reserveringar – steg 3	-5.172	11.190
	Summa	-6.010	10.221
	Periodens nettokostnad för konstaterade förluster	-1.099	-291
	Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	2.498	1.198
	Summa lån till upplupet anskaffningsvärde	-4.611	11.128
	Lånelöften och finansiella garantiavtal		
	Förändringar reserveringar – steg 1	-79	10
	Förändringar reserveringar – steg 2	-316	-158
	Förändringar reserveringar – steg 3	-514	484
	Summa lånelöften och finansiella garantiavtal	909	336
	Summa kreditförluster	-5.520	11.464
	Kreditförlustnivå, %	0,17	-0,38

Årets nedskrivning avseende kreditförluster hänför sig till fordringar på allmänheten.

Not 13	Bokslutsdispositioner	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		
	Inventarier	0	0
	Fastighet	307	376
	Summa	307	376

Not 14	Skatter Belopp i tkr	2019	2018
Redovisat i resultaträkningen, resultat före skatt		72.556	66.674
Aktuell skattekostnad (-)			
Periodens skattekostnad		-8.930	-11.896
Justering av skatt hänförlig till tidigare år		0	-13
Uppskjuten skattekostnad (-)			
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader		-2.903	1.024
Uppskjuten skatt som redovisas direkt mot eget kapital		67	-302
Totalt redovisad skattekostnad		-11.767	-11.187
Skattekostnad, 21,4 % på resultat före skatt		-15.527	-14.668
Skillnad		3.761	3.481
Skillnaden består av följande poster		2019	2018
Skatteeffekt av:		%	%
Ej skattepliktiga intäkter		-9,5 -6.881	-5,4 -3.602
Ej avdragsgilla kostnader		0,4 284	1,3 831
Uppskjuten skattefordran		0,1 89	-0,2 -108
Uppskjuten skatteskuld		3,9 2.814	-1,4 -917
Uppskjuten skatteskuld via eget kapital		0,1 -67	0,5 302
Skatt avseende tidigare år		0 0	13
Summa		-5,2 -3.761	-5,2 -3.481
Redovisat i balansräkningen			
Aktuell skattefordran		4.379	2.740
Aktuell skatteskuld		0	0
Uppskjutna skattefordringar och skulder			
Hänför sig till följande poster:			
Uppskjuten skattefordran			
Orealiserat resultat värdepapper		0	0
Pensionsavtal		1.387	1.477
Summa		1.387	1.477
Uppskjuten skatteskuld			
Orealiserat resultat värdepapper		-4.523	-1.709
Materiella tillgångar		-70	-70
Summa		-4.593	-1.779
Uppskjuten skatt redovisad direkt mot eget kapital			
Orealiserat resultat värdepapper		-216	-149
Summa		-216	-149
Nettosumma		-3.422	-451

Not 15 Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm

Belopp i tkr

	2019		2018	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm				
Svenska staten	0	0	0	0
Svenska kommuner	48.411	48.411	50.358	50.358
Utländska stater	0	0	19.991	19.991
Summa belåningsbara statsskuldsförbindelser	48.411	48.411	70.349	70.349
Varav:				
Noterade värdepapper på börs	48.411	48.411	70.349	70.349
Onoterade värdepapper	0	0	0	0
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden				
Överstiger nominella värden		1.411		358
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden				
Understiger nominella värden		0		10

Samtliga tillgångar i balansposten ingår i steg 1 vid beräkning av förväntade kreditförluster, vilket innebär att någon betydande ökning av kreditrisk inte har skett och att förlustreserven utifrån de förväntade förlusterna för de kommande 12 månaderna. Förlustreserv för tillgångar redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgår till 0 tkr och har redovisats i eget kapital i posten fond för verkligt värde.

Not 16 Utlåning till kreditinstitut

Belopp i tkr

	2019	2018
Swedbank		
Svensk valuta	410.223	277.444
Utländsk valuta	28.332	18.624
Övriga, svensk valuta	0	0
Summa	438.555	296.068

Not 17 Utlåning till allmänheten

Belopp i tkr

	2019	2018
Utestående fordringar, brutto		
Svensk valuta	3.252.882	3.230.681
Utländsk valuta	538	776
Summa utlåning till allmänheten, brutto	3.253.420	3.231.457
Varav: Reserverat enligt IFRS9	-20.705	-14.414
Summa utlåning till allmänheten, netto	3.232.715	3.217.043

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

Tkr

	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde 1 januari 2019	2.979.842	239.084	12.531	3.231.457
Nya finansiella tillgångar	769.851	61.011	583	831.445
Bortbokade finansiella tillgångar	-655.717	-35.690	-1.100	-692.507
Förändring i riskvariabler, scenarier mm	-106.088	-10.214	-676	-116.975
<i>Överföring mellan stegen under perioden</i>				
från steg 1 till steg 2	-104.741	104.741		
från steg 1 till steg 3	-20.056		20.056	
från steg 2 till steg 1	119.573	-119.573		
från steg 2 till steg 3		-928	928	
från steg 3 till steg 1				
från steg 3 till steg 2				
Redovisat bruttovärde 31december 2019	2.982.665	238.432	32.323	3.253.420
Förlustreserver				
Förlustreserver 1 januari 2019	-2.472	-4.285	-7.657	-14.414
Nya finansiella tillgångar	-566	-1.062	-167	-1.795
Bortbokade finansiella tillgångar	381	627	197	1.205
Förändring riskvariabler (EAD,PD,LGD)	247	1.552	190	1.989
Förändring i makroekonomiska scenarier	153	122	45	320
Förändringar pga expertutlåtande	0	0	-3.706	-3.706
<i>Överföring mellan stegen under perioden</i>				
från steg 1 till steg 2	471	-1.777		-1.306
från steg 1 till steg 3	46		-3.347	-3.301
från steg 2 till steg 1	-101	631		530
från steg 2 till steg 3		115	-341	-226
från steg 3 till steg 1				0
från steg 3 till steg 2				0
Övrigt				0
Förlustreserver 31 december 2019	-1.841	-4.077	-14.787	-20.705
Redovisat värde, netto				
Ingående balans 1 januari 2019	2.977.370	234.799	4.874	3.217.043
Utgående balans 31 december 2019	2.980.824	234.355	17.536	3.232.715

Tkr

	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde 1 januari 2018	2.677.475	251.313	76.157	3.004.945
Nya finansiella tillgångar	927.417	27.531	121	955.069
Bortbokade finansiella tillgångar	-517.110	-47.253	-57.502	-621.865
Förändring i riskvariabler, scenarier mm	-98.379	-7.612	-701	-106.692
<i>Överföring mellan stegen under perioden</i>				
från steg 1 till steg 2	-90.606	90.606		
från steg 1 till steg 3	-19		19	
från steg 2 till steg 1	77.002	-77.002		
från steg 2 till steg 3		-412	412	
från steg 3 till steg 1	4.062		-4.062	
från steg 3 till steg 2		1.913	-1.913	
Redovisat bruttovärde 31december 2018	2.979.842	239.084	12.531	3.231.457

Förlustreserver

Förlustreserver 1 januari 2018	-2.293	-3.492	-18.444	-24.229
Nya finansiella tillgångar	-1.195	-766	-6	-1.967
Bortbokade finansiella tillgångar	289	490	9.513	10.292
Förändring riskvariabler (EAD,PD,LGD)	627	972	268	1.867
Förändring i makroekonomiska scenarier	-296	-312	-73	-681
<i>Överföring mellan stegen under perioden</i>				
från steg 1 till steg 2	469	-1.651		-1.182
från steg 1 till steg 3	7		-7	0
från steg 2 till steg 1	-71	516		445
från steg 2 till steg 3		31	-36	-5
från steg 3 till steg 1	-12		734	722
från steg 3 till steg 2		-80	394	314
Övrigt	3	7	0	10
Förlustreserver 31 december 2018	-2.472	-4.285	-7.657	-14.414
Redovisat värde, netto				
Öppningsbalans 1 januari 2018	2.675.182	247.821	57.713	2.980.716
Utgående balans 31 december 2018	2.977.370	234.799	4.874	3.217.043

Ytterligare upplysningar avseende oreglerade och osäkra fordringar framgår av not 3 sid 34. Omförhandling av finansiella tillgångar har skett i form av amorteringsbefrielser. Dessa engagemang hade eventuellt redovisats som förfallna till betalning eller redovisats som osäkra.

Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Belopp i tkr

	2019		2018	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av				
Svenska bostadsinstitut	103.967	103.967	104.616	104.616
Övriga svenska emittenter	95.720	95.720	78.402	78.402
Övriga finansiella företag	23.988	23.988	30.046	30.046
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	223.675	223.675	213.064	213.064
Varav:				
Noterade värdepapper på börs	223.675	223.675	213.064	213.064
Onoterade värdepapper	0	0	0	0
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		3.193		3.188
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		17		124

Samtliga tillgångar i balansposten ingår i steg 1 vid beräkning av förväntade kreditförluster, vilket innebär att någon betydande ökning av kreditrisk inte har skett och att förlustreserven utifrån de förväntade förlusterna för de kommande 12 månaderna. Förlustreserv för tillgångar redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgår till 155 tkr (158 tkr) och har redovisats i eget kapital i posten fond för verkligt värde. Årets förändring 3 tkr framgår i not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Not 19 Aktier och andelar	2019	2018
Belopp i tkr		
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen		
Aktier, övriga	12.088	16.468
Fondandelar	89.248	38.402
Summa finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	101.336	54.870
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		
Kreditinstitut	179.333	249.165
Övriga	18.828	18.818
Summa egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	198.161	267.983
Summa aktier och andelar	299.497	322.853
Varav: Noterade värdepapper på börs	280.669	304.035
Onoterade värdepapper	18.828	18.818

Företag	Antal	Börsvärde	Redovisat värde
Aktier			
Swedbank AB, A *	1.286.000	179.333	179.333
Sparbankernas Kort AB	350		222
Indecap AB *	50		17.547
Sparbankernas Försäkrings AB *	850		1.059
Övrigt			
Microfonden i Halland ek för			1

*Innehavet i finansiella sektor som riskvägs upp till 10 % av kärnprimärkapitalet (82.031 tkr) överstigande belopp (115.907 tkr) avdragspost i kärnprimärkapital beräkningen. Not 38 Kapital.

Not 20 Materiella tillgångar

Belopp i tkr

	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2018	12.093	50.364	62.457
Förvärv, pågående ombyggnad	331	0	331
Avyttringar och utrangering	-1.592	0	-1.592
Utgående balans 31 december 2018	10.833	50.364	61.197
Ingående balans 1 januari 2019	10.833	50.364	61.197
Förvärv, pågående ombyggnad	1.142	166	1.308
Avyttringar och utrangering	-0	-4.219	-4.219
Utgående balans 31 december 2019	11.975	46.311	58.286
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2018	9.378	21.654	31.032
Årets avskrivning	422	982	1.404
Avyttringar och utrangeringar	-1.592	0	-1.592
Utgående balans 31 december 2018	8.208	22.636	30.844
Ingående balans 1 januari 2019	8.208	22.636	30.844
Årets avskrivning	488	913	1.401
Avyttringar och utrangeringar	-0	0	-0
Utgående balans 31 december 2019	8.696	23.549	32.245
Redovisade värden			
1 januari 2018	2.715	28.710	31.425
31 december 2018	2.624	27.728	30.352
1 januari 2019	2.624	27.728	30.352
31 december 2019	3.279	22.762	26.041

Förutom rörelsefastighet ingick övertagen egendom i byggnader och mark 0 tkr (4.219 tkr).

Not 21	Övriga tillgångar	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Förfallna räntefordringar	15	3
	Tillgodohavande skattekonto	267.726	92.411
	Övrigt	350	688
	Summa	268.092	93.102
Not 22	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Förutbetalda kostnader	1.163	1.146
	Upplupna ränteintäkter	2.169	2.121
	Swedbank, provisioner	11.184	10.796
	Övrigt	79	277
	Summa	14.595	14.340
Not 23	Skulder till kreditinstitut	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Swedbank		
	Svensk valuta	0	12
	Utländsk valuta	0	0
	Clearingskulder (svensk valuta)	0	0
	Övriga	0	0
	Summa	0	12
	Beviljad kontokredit hos Swedbank	0	0
Not 24	Inlåning från allmänheten	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Allmänheten		
	Svensk valuta	3.678.931	3.377.754
	Utländsk valuta	28.748	19.282
	Summa	3.707.679	3.397.036
	Inlåningen per kategori av kunder		
	Offentlig sektor	73.127	22.755
	Företagssektor	649.537	566.356
	Hushållssektor	2.976.063	2.799.363
	<i>varav företagarkushåll</i>	629.308	566.637
	Övrigt	8.952	8.562
	Summa	3.707.679	3.397.036
Not 25	Övriga skulder	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Avräkningskonto	908	1.552
	Mervärdesskatt	10	9
	Leverantörsskulder	2.115	2.090
	Preliminärskatt räntor	667	736
	Anställdas källskattemedel	1.011	837
	Övrigt	168	243
	Summa	4.879	5.467

Not 26	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Upplupna räntekostnader	129	149
	Övriga upplupna kostnader	10.523	9.481
	Förutbetalda intäkter	621	1.413
	Summa	11.273	11.043

Not 27	Avsättning för pensioner	2019	2018
	Belopp i tkr		
	Avsättning för pensioner		
	Pensionsavtal	6.484	6.900
	Summa	6.484	6.900

Pensionsavtal är beräknad utifrån aktuariella antaganden som framgår i Not 2 Redovisningsprinciper (Pensionering). Avsättningen motsvarar ålderspension fr.o.m. 61 intill 65 år för VD.

Avsättningen omfattas av tryggandelagen samt kreditförsäkrad via PRI. Förväntad utbetalningstid 2020-2026. Ytterligare upplysningar framgår vid not 2 och 10.

Not 28	Övriga avsättningar	2019	2018
	Belopp i tkr		

Förlustreserv för kreditförluster – lånelöften och finansiella garantier

<i>Ej Kreditförsämrade</i>			
	Reserveringar – stadie 1	172	93
	Reserveringar – stadie 2	588	273
<i>Kreditförsämrade</i>			
	Reserveringar - stadie 3	561	46
	Summa	1.321	412

Utgående bruttovärde avseende finansiella garantier och beviljade ej utnyttjade krediter uppgick till 298.334 tkr (337.857 tkr) fördelade enligt nedanstående tabell.

<i>Tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
<u>Förlustreserver 2019</u>				
Förlustreserver 1 januari 2019	-93	-273	-46	-412
Nya finansiella tillgångar	-11	-17	0	-28
Bortbokade finansiella tillgångar	10	16	0	26
Förändring riskvariabler (EAD,PD,LGD)	-66	132	-11	55
Förändring i makroekonomiska scenarier	9	2	0	11
Överföring mellan stegen under perioden				
från steg 1 till steg 2	54	-213		-159
från steg 1 till steg 3	1		-28	-27
från steg 2 till steg 1	-12	72		60
från steg 2 till steg 3				0
från steg 3 till steg 1			0	0
från steg 3 till steg 2		-21	53	32
Övrigt	-64	-286	-528	-878
Förlustreserver 31 december 2019	-172	-588	-561	-1.321
Redovisat värde, brutto				
Ingående balans 1 januari 2019	316.051	21.545	261	337.857
Utgående balans 31 december 2019	275.019	20.280	3.035	298.334

Tkr

	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Förlustreserver 2018				
Förlustreserver 1 januari 2018	-102	-115	-530	-747
Nya finansiella tillgångar	-13	-23	-44	-80
Bortbokade finansiella tillgångar	9	8	288	305
Förändring riskvariabler (EAD,PD,LGD)	-4	30	136	162
Förändring i makroekonomiska scenarier	-15	-6	0	-21
Överföring mellan stegen under perioden				
från steg 1 till steg 2	37	-171		-134
från steg 1 till steg 3	0		0	0
från steg 2 till steg 1	-2	12		10
från steg 2 till steg 3		0	-1	-1
från steg 3 till steg 1	-2		68	66
från steg 3 till steg 2		-8	38	30
Övrigt	0	0	0	0
Förlustreserver 31 december 2018	-93	-273	-46	-412
Redovisat värde, brutto				
Öppningsbalans 1 januari 2018	267.661	16.749	4.309	288.719
Utgående balans 31 december 2018	316.051	21.545	261	337.857

Not 29   Obeskattade reserver **2019**   **2018**
Belopp i tkr

Akkumulerade avskrivningar utöver plan:**Inventarier**

Ingående balans 1 januari	0	210
Årets förändring	-0	-210
Utgående balans 31 december	0	0

Fastigheter

Ingående balans 1 januari	2.234	2.611
Årets förändring	-307	-377
Utgående balans 31 december	1.927	2.234

Summa obeskattade reserver **1.927**   **2.234**

Not 30   Eget kapital

Belopp i tkr

För specifikation av förändringar i eget kapital se **Rapport över förändring i eget kapital.****Fond för verkligt värde**

Ingående redovisat värde 2018-01-01	117.335
Justering för retroaktiv tillämpning av IFRS 9 (netto efter skatt)	1.834
Justerat ingående redovisat värde 2018-01-01	119.169
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	2.055
Utgående redovisat värde 2018-12-31	121.224

Ingående redovisat värde 2019-01-01	121.224
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	-73.487
Utgående redovisat värde 2019-12-31	47.737

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör 60.789.027 kr.

Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:

- överföring till reservfonden 60.789.027 kr

Not 31	Ställda säkerheter Belopp i tkr (nominellt belopp)	2019	2018
	Ställda säkerheter för egna skulder	Inga	Inga
	Övriga ställda säkerheter	Inga	Inga

Not 32	Eventualförpliktelser Belopp i tkr (nominellt belopp)	2019	2018
<i>Ansvarsförbindelser</i>			
	Garantier		
	Garantiförbindelser – krediter	39.343	39.924
	Garantiförbindelser – övriga	42.864	31.488
Summa		82.207	71.412

Garantiförbindelser – krediter:
Generell garanti till förmån för Swedbank som har exponering mot sparbankens kunder.

Not 33	Åtaganden Belopp i tkr (nominellt belopp)	2019	2018
	Valutaterminer	0	2.013
	Utställda lånelöften	190.725	141.362
	Beviljad ej utnyttjad kredit i räkning	278.145	331.350
Summa		468.870	474.725

Not 34   **Närstående**
Belopp i tkr

Närståenderelationer

Sparbanken har tillsammans med andra sparbanker ett omfattande samarbete med

Swedbank AB som beskrivs i not om ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen.

Sammanställning över närstående transaktioner

Närståenderelation	Försäljning av varor/tjänster	Inköp av varor/tjänster	Fordran 31 december	Skuld 31 december
Andra närstående 2019	-	-	150.880	5.464
Andra närstående 2018	-	6	146.302	5.506

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar, pension samt lån till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10.

Not 35   **Intäkternas geografiska fördelning**

Sparbankens verksamhet ligger till största delen inom närområdet

Med närområdet menas Laholms kommun samt gränsbygden mot intilliggande kommuner.

Invånarna i dessa gränsbygder har kort avstånd till våra kontor och ser Laholms sparbank som sitt bankalternativ.

Affärsförbindelser utanför närområdet avser kunder med kontakt och relation till vårt verksamhetsområde inom Laholms kommun.

Studerande på annan ort är ett exempel på denna kundgrupp.

Placering av överlikviditet sker i samråd med kreditinstitut i Sverige. Intäkter från dessa placeringar samt utdelningar anser vi sorterar under verksamhetsområdet därför att det är banken själv som styr vilken motpart som väljs.

Intäkter från denna kundgrupp ingår i ränteintäkter, utdelningar och nettoresultat av finansiella transaktioner.

Not 36 Verkligt värde för finansiella instrument

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderas till verkliga värden i årets balansräkning

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig bolaget av andra värderingstekniker.

Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer,

osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde framgår i nedanstående tabeller. Vidare lämnas upplysningar i Not 2 Redovisningsprinciper om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument

Nedan redogörs för en jämförelse mellan redovisat och verkligt värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder 2019

Tkr	Redovisat värde				Verkligt värde	
	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	
	Verkligt värde (tvingande)	Initialt identifierade till verkligt värde		Skuldinstrument	Eget kapital-instrument	
Kassa			1.694			1.694
Utlåning till kreditinstitut			438.555			438.555
Utlåning till allmänheten			3.232.715			3.232.715
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				272.086		272.086
Aktier samarbetspartners					18.828	18.828
Aktier och andelar, övriga	101.336				179.333	280.669
Upplupna intäkter			1.729	440		2.169
Övriga finansiella tillgångar			331			331
Summa	101.336	0	3.675.024	272.526	198.161	4.247.047
Skulder till kreditinstitut			0			0
Inlåning från allmänheten			3.707.679			3.707.679
Upplupna kostnader			375			375
Övriga finansiella skulder			3.984			3.984
Summa			3.712.038			3.712.038

Finansiella tillgångar och skulder 2018

Tkr

	Redovisat värde				Verkligt värde	
	Verkligt värde		Upplupet anskaffnings- värde	Verkligt värde via övrigt totalresultat		Totalt
	Verkligt värde (tvingande)	Initialt identifierade til verkligt värde	Skuldinstrument	Eget kapital- instrument		
Kassa			2.079			2.079
Utlåning till kreditinstitut			296.068			296.068
Utlåning till allmänheten			3.217.043			3.217.043
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				283.413		283.413
Aktier samarbetspartners					18.818	18.818
Aktier och andelar, övriga	54.870				249.165	304.035
Upplupna intäkter			1.793	328		2.121
Övriga finansiella tillgångar			319			319
Summa	54.870	0	3.517.302	283.741	267.983	4.123.895
Skulder till kreditinstitut			12			12
Inlåning från allmänheten			3.397.036			3.397.036
Upplupna kostnader			356			356
Övriga finansiella skulder			3.595			3.595
Summa			3.400.999			3.400.999

Nedanstående tabeller ger upplysning om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniker enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Det har inte förekommit några överföringar mellan nivå 1 och 2 under 2019 och 2018.

Även om banken anser att de uppskattningar som gjorts för att fastställa verkliga värden är rimliga, kan en annan tillämpad metod och andra antagande leda till ett annat verkligt värde. För värdering till verkligt värde i nivå 3, skulle rimlig förändring av ett eller flera antagande påverka resultatet i enlighet med känslighetsanalys nedan.

2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	272.086	0
Aktier mm samarbetspartners	0	0	18.828
Aktier och andelar, övriga	280.669	0	0
Summa	280.669	272.086	18.828
Ingår orealiserat resultat:	64.204	981	3.749

Förändring i Nivå 3 har skett med 10 tkr och fördelas enligt följande:

Försäljning Sparbankernas Försäkrings AB 10 tkr. Känslighetsanalys avseende verkligt värde på aktier i Nivå 3 kan vid de mest ogynnsamma antagande uppgår till 0 kr.

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	283.413	0
Aktier mm samarbetspartners	0	0	18.818
Aktier och andelar, övriga	304.035	0	0
Summa	304.035	283.413	18.818
Ingår orealiserat resultat:	124.787	677	3.735

Förändring i Nivå 3 har skett med 3.664 tkr och fördelas enligt följande:

Försäljning Sparbankernas Försäkrings AB 71 tkr. Omvärdering till verkligt värde 3.735 tkr. Känslighetsanalys avseende verkligt värde på aktier i Nivå 3 kan vid de mest ogynnsamma antagande uppgår till 0 kr.

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas ovan. Vidare framgår i not 2 metoder för klassificering och värdering av finansiella instrument.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället.

Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknads-transaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Not 37 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Sparbanksledningen har diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende sparbankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Sparbanken har utvecklat metoder för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras med en rad olika modeller. Sparbanken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Sparbankens redovisningsprinciper definierar

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

Aktieindexobligationer värderas till verkligt värde via resultaträkningen. De är inte föremål för daglig handel på en aktiv marknad, därför har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Innehavet i Indecap AB, Sparbankernas Försäkrings AB, Sparbanken Kort AB och Microfonden i Halland ek för redovisas till verkligt värde utifrån senast aktuella transaktion.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats till ett förväntat framtida kassaflöde.

För kundfordringar och leverantörsskulder med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde. Kund- och leverantörsskulder med en livslängd överstigande sex månader diskonteras i samband med att verkligt värde fastställs.

närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

- Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar Fastställande av verkligt värde

Noterade värdepapper på börs värderas till det värde som fastställts av marknadsplatsen på balansdagen.

Onoterade instrument ingående i värdedepå hos Swedbank erhåller verkligt värde i depån, som sparbanken fastställer som verkligt värde.

Övriga värdepapper som inte är noterade på börs eller ingår i värdedepå bedöms individuellt.

Nedskrivningar för kreditförluster

Sparbankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makroscehariers utveckling. Beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet framgår i **not 3** Risker, kreditrisker.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustreserv för förväntade kreditförluster

Sparbanken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i **not 1**

Not 38 Kapital

Intern kapitalutvärdering

Den interna kapital- och likviditetsutvärderingen (IKLU) syftar till att säkerställa att banken är kapitaliserad för att täcka sina risker samt bedriva och utveckla verksamheten. Sparbankens styrelse har fastställt en modell för utvärdering av kapitalbehov.

Den samlade kapitalbedömningen – IKLU är uppbyggd enligt minimikapitalkravet (pelare 1) från myndighet, som uppdateras kvartalsvis. Vidare allokeras ytterligare kapital i pelare 2 för kredit- och motpartsrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk samt buffertkrav. Varje enskild risk har sin specifika bedömningsprocess.

Sparbanken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarionanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalplanen är en integrerad del av arbetet med sparbankens årliga verksamhetsplan. Planen följs upp vid behov och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till bankens aktuella och framtida kapitalbehov. Information om sparbankens riskhantering lämnas även i not 3.

Styrelsen använder sig av bankens riskkontrollfunktion för att övervaka samtliga riskområden. Intern revisionen granskar regelbundet att bankens hantering i IKLU-processen är ändamålsenlig och effektiv.

Kapitalkravet som benämns kärnprimärkapitalrelation, beräknas genom att beräkna kapitalbasen i relation till kapitalkravet (kapitalbasen genom riskvägt exponeringsbelopp). Kapitalbasen består av kärnprimärt-, övrigt primär- och supplementärt kapital. Prognos för tre år framåt visar att det interna kapitalet är tillräckligt för att ligga till grund för aktuell och framtida verksamhet.

redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven.

Bruttosoliditet

Bankens bruttosoliditet är betryggande och uppgick till 15,09 % (15,05 %).

Kapitaltäckning

Regler om kapitaltäckning bidrar till att stärka sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda sparbankens kunder. Reglerna innebär att sparbankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med sparbankens policy för internt kapital- och likviditetsutvärdering IKLU.

Sparbanken har valt schablonmetoden för beräkning av det legala kapitalkravet för kredit- och motpartsrisker.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4§ i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25).

Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på sparbankens hemsida www.laholmssparbank.se.

Kapitalbas

I kapitalbasen ingår styrelsens förslag till vinstdisposition.

Bankens kapitalbas baseras summan av primärt och supplementärt kapital enligt artikel 72 i CRR.

Kapitalkrav

Kapitalkrav beräknas på tillgångsposter inom balansräkningen samt lämnade garantier och övriga åtaganden utom balansräkningen. För varje exponering beräknas riskvägt belopp genom att exponeringsbeloppet multipliceras med den riskvikt som gäller för exponeringen, Kravet fördelas inom 16 st huvudriskgrupper.

Som framgår av kapitaltäckningsanalysen nedan uppfyller banken med god marginal miniminivån beträffande kravet för kapitalbasen då total kapitalrelation överstiger 8 % eller inklusive buffertkraven 13 %. Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga för snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav mm enligt gällande regelverk
Sparbankens lagstadgade kapitalkrav enligt pelare I (=myndighetskrav) i kapitaltäckningsreglerna kan summeras på följande sätt med specifikationer enligt nedan följande avsnitt;

<i>Belopp Tkr</i>	2019	2018
Kapitalbas		
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	712 359	661 873
Fond för verkligt värde	47 737	121 224
Kapitalandel av periodiseringsfond	0	0
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	60 789	50 487
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	820 885	833 584
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Ytterligare justeringar	-572	-605
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument (belopp över tröskelvärde 10 %)	-115 907	-184 462
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-116 479	-185 067
Kärnprimärkapital	704 406	648 517
Primärkapital	0	0
Supplementärt kapital	0	0
Kapitalbas	704 406	648 517
Kapitalrelationer, buffertar mm		
Summa riskvägt exponeringsbelopp	2 588 054	2 443 755
Kärnprimärkapitalrelation, %	27,22	26,54
Primärkapitalrelation, %	27,22	26,54
Total kapitalrelation, %	27,22	26,54
Totalt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav	9,5	9,0
varav krav på kärnprimärkapital	4,5	4,5
varav krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5	2,5
varav krav på kontracyklisk kapitalbuffert	2,5	2,0
varav krav på systemriskbuffert	0	0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert	19,22	18,54

Belopp Tkr

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2019		2018	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponering belopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponering belopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	0	0	0	0
Multilaterala utvecklingsbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot institut	8 356	104 452	5 862	73 270
Exponeringar mot företag	63 456	793 203	59 796	747 448
Exponeringar mot hushåll	59 112	738 900	59 328	741 605
Exponeringar säkrade genom panträtt i fastigheter	38 990	487 369	39 169	489 615
Fallerande exponeringar	1 393	17 414	829	10 365
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	831	10 386	836	10 451
Aktieexponeringar	7 491	93 633	7 573	94 657
Övriga poster	9 299	116 243	5 603	70 036
Summa för exponering som redovisas enligt schablonmetoden	188 928	2 361 601	178 996	2 237 447
Exponeringsbelopp för marknadsrisk	0	0	0	0
Operativ risk				
Operativ risk enligt basmetoden	18 116	226 453	16 505	206 308
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	18 116	226 453	16 505	206 308
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	0	0	0	0
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	207 044	2 588 054	195 501	2 443 755

Operativa risker

En löpande utvärdering av bankens operativa risker görs. Denna utvärdering grundar sig på antaganden och scenarier som kan inträffa. Rimligheten bedöms huruvida händelse kan inträffa och hur ofta den händelsen kan ske. Utvärderingen uttrycks i tkr.

Denna genomgång ligger till grund för eventuella förbättringar i arbetsrutiner och säkerhetsarbetet. Basmetoden innebär att exponeringsbeloppet är 15 % av de senaste tre årens genomsnittliga intäkt med avdrag för utkontrakterade tjänster från kreditinstitut.

Not 39 Ekonomiska arrangemang som inte ingår i balansräkningen

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2024-06-30.

Avtalet omfattar bl a förmedling av hypotekslån till Swedbank Hypotek och förmedling av fond och försäkringssparande till Robur Fond och Försäkring.

Laholms Sparbank har per 2019-12-31 förmedlat hypotekslån till Swedbank Hypotek till en total volym på 2.258.578 tkr. För detta har sparbanken erhållit en provisionsersättning på 13.884 tkr, som redovisas under utlåningsprovisioner.

Till Robur Fond och Försäkring har sparbanken förmedlat fondsparande på 2.330.658 tkr och försäkringssparande på 1.221.047 tkr. För detta har sparbanken erhållit 13.042 tkr respektive 4.263 tkr i provision.

Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag. Sparbanken ingår i en momsgrupp tillsammans med bl a Swedbank, vilket innebär att tjänster inom gruppen är moms fria. IT-tjänster är den enskilt största posten som köpes momsfritt.

Not 40 Händelser efter balansdagen

Spridningen av coronaviruset får ekonomiska konsekvenser för banken, företag och hushåll runt om i världen. Osäkerheten om hur mycket det kommer påverka världsekonomin och Sverige är stor. Banken har som framgår ovan en stabil ställning med betryggande kapitalrelation och likviditet. Hittills under 2020 observerbara värdeförändringar i bankens tillgångar medför bara marginell påverkan på kapitalrelationen.

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, är årsredovisningen upprättad i överensstämmelse med god redovisnings- sed för sparbank. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av sparbanken som skapats av årsredovisningen.

Laholm den 26 mars 2020

Ingemo Johansson
Ordförande

Staffan Pålsson
Vice ordförande

Erling Cronqvist

Charles Bengtsson

Erik Hantoft

Ingmarie Müller-Uri

Gert-Ove Olsson

Lars-Göran Persson
VD

Dan Olsson
Personalrepresentant

Johan Gillrup
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits den 26/3 - 2020

Ernst & Young AB

Niklas Paulsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Laholms Sparbank, org nr 549201-6059

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Laholms Sparbank för år 2019. Bankens årsredovisning ingår på sidorna 1–58 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bankens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för banken.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bankens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Kreditgivning och förlustreserver

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not 3 avsnitt *Kreditrisk*. Bankens redovisade kreditförluster specificeras i not 12 och redovisad förlustreserv specificeras i not 17.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade banken eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse..

För området relevanta redovisningsprinciper beskrivs i not 2, avsnitt *Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument*. Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs i not 2, avsnitt *Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna* samt i not 37 *Viktiga uppskattningar och bedömningar*.

Beskrivning av området

Utlåning till allmänheten redovisas till 3 232 715 tkr i bankens balansräkning per 31 december 2019, och består av utestående fordringar brutto till ett belopp om 3 253 420 tkr med avdrag för förväntade och konstaterade kreditförluster om 20 705 tkr. Därtill redovisas en avsättning avseende åtaganden utanför balansräkningen om -1 321 tkr. Bankens reserveringsmodell är baserad på IFRS 9 och innebär att utlåning till allmänhet delas in i tre stadier, beroende på graden av kreditförsämring. I stadie 1 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under kommande 12 månaderna. I stadie 2 och 3 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden. Tillgångar i steg 3 provas för nedskrivning på individuell nivå. Reserveringsmodellen är framåtblickande vilket innebär att banken uppskattar kreditrisken i varje exponering och den förlust som skulle kunna uppstå. I bedömningen ska makroekonomiska faktorer beaktas och påverkan av olika scenarier bedömas. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster. Utlåning till allmänheten och den relaterade kreditrisken uppgår till väsentliga belopp. Det finns en risk att krediter accepteras på felaktiga grunder vilket kan medföra en oönskad kreditexponering. Vidare innebär beräkningen av förlustreserver att banken gör bedömningar och antaganden. Detta sammantaget innebär att bankens process kreditgivning och för beräkning av förväntade kreditförluster har betydande påverkan på bankens resultat och ställning. Därför har vi ansett att kreditgivning och redovisningen av förlustreserver vara ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har granskat bankens process för att bevilja nya krediter och förlänga befintliga krediter med inriktning på att utvärdera ändamålsenligheten i bankens kontroller för att säkerställa att de krediter som accepteras inte medför en oönskad kreditrisk. Vi har utvärderat bankens modell för beräkning av förlustreserv i förhållande till kraven i IFRS 9. Modellen är framtagen av banken tillsammans med dess Outsourcingpartner och övriga till denna anslutna banker. Outsourcingpartnern tillhandahåller IT-lösningar till banken och har implementerat modellen i IT-system som banken använder sig av. Outsourcingpartnerns revisor har lämnat rapportering avseende modellens ändamålsenlighet och tillämpning i de processer och system som hanteras av Outsourcingpartnern. Vi har utvärderat denna rapportering som grund för att bestämma vilka kompletterande granskningsåtgärder som är lämpliga. Vi har granskat de kompletterande kontroller som finns hos sparbanken som vi har bedömt väsentliga för att säkerställa rimligheten i inputdata, modellerna och utfallet av beräkningarna. Vi har genomfört stickprov och utifrån dessa bedömt stadiindelningen av utlåning allmänheten. Vi har även stickprovsvis granskat indata till modellen. Avseende fordringar i steg 3 har vi granskat och bedömt enskilda krediters värdering utifrån tillgänglig information om det enskilda engagemanget och tillhörande säkerheter. Vi har även bedömt bankens bevakningsprocess som bygger på såväl intern som extern information om kredittagarna och beaktat denna vid bedömning av utlåningens stadiindelning och redovisade förlustreserveringar. Vi har även granskat upplysningar i årsredovisningen avseende utlåning till allmänheten, osäkra fordringar och förlustreserveringar.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 62-65. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Laholms Sparbank för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation, och att tillse att bankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken.

på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller sparbankens reglemente.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller att ett förslag till dispositioner av bankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Ernst & Young AB, Box 7850 103 99 Stockholm, utsågs till Laholms Sparbanks revisor av sparbanksstämman den 21 april 2017 och har varit bankens revisor sedan 21 april 2017.

Laholm 26 mars 2020

Niklas Paulsson

Auktoriserad revisor

Företagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har sparbanken 60 huvudmän. Hälften av dessa väljs av Laholms kommun, medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ.

Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i sparbanken och om mandattider för dessa återfinns i separat förteckning.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för sparbanken med ledning av förslag som sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Förteckning över valberedningens ledamöter finns separat. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på styrelsen att välja styrelseordförande om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Likaså utser styrelsen verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämma, består av 8 ledamöter. Därutöver ingår 2 personalrepresentanter. Av styrelsens ledamöter är 2 kvinnor.

Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns i förteckning. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak av sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom. Under 2019 har styrelsen sammanträtt vid 11 tillfällen samt haft ett flertal utbildningstillfällen. Vid styrelse sammanträden har bl a behandlats års- och delårs-bokslut, riskanalys, verksamhetsplan tre år framåt inklusive kapitalbehov, prognos för kommande år, policies inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc.

Styrelsens arbetsutskott

Utskottet fattar beslut i kreditfrågor i enlighet med i delegeringsinstruktion fastställda beslutsramar. Besluten ska protokollföras och rapporteras till styrelsen vid nästkommande styrelsemöte. I utskottet ingår styrelsens ordförande Ingemo Johansson, vice ordförande Staffan Pålsson och VD.

Huvudmän, styrelse, valberedning och revisorer

Förteckning över sparbankens huvudmän, styrelseledamöter och valberedning, utvisande deras mandatperioder, samt revisor, framgår av nedanstående uppställning.

Sparbankens huvudmän

Av Laholms Kommunfullmäktige valda:

		Vald första gången	Vald till årsstämma
Agnviken, Lena	Laholm	2008	2020
Antonsson, Rosita	Laholm	2008	2020
Bengtsson, Ove	Laholm	1984	2020
Bengtsson, Ove	Tormarp	2003	2020
Berndtsson, Peter	Vessinge	2017	2020
Bronelius, Maria	Veinge	2015	2020
Davidsson, Lisbeth	Knäred	2015	2020
Djivjak, Ann-Helène	Laholm	2017	2020
Elmvik, Kenth	Mellbystrand	2015	2020
Forsman, Crister	Knäred	2015	2020
Fritzson, Eivor	Laholm	2012	2020
Gertsson, Kennet	Mellbystrand	2019	2020
Gunnarsson, Bo-Göran	Laholm	1981	2020
Gustavsson, Dag	Våxtorp	2015	2020
Henriksson, Kjell	Laholm	2014	2020
Johansson, Bertil	Laholm	2019	2020
Johansson, Johan	Mellbystrand	2003	2020
Jonsson, Margareta	Laholm	2018	2020
Karlsson, Gunilla	Mellbystrand	2019	2020
Klinker, Karl-Fredrik	Laholm	2015	2020
Landen-Vepsä, Lillemor	Laholm	2016	2020
Nilsson, Johanna	Knäred	2015	2020
Norrman, Jan	Knäred	2008	2020
Norrman, Therese	Laholm	2019	2020
Perlhagen, Nils	Laholm	2017	2020
Påhlsson, Jonas	Laholm	2016	2020
Påhlsson, Siv-Britt	Laholm	1996	2020
Rundberg, Ingmar	Skummeslövsstrand	2017	2020
Svensson, Lennart	Genevad	2015	2020

Av huvudmännen valda:

		Vald första gången	Vald till årsstämma
Berg-Rudolfsson, Gisela	Laholm	2015	2021
Cronqvist, Allo	Mellbystrand	2013	2021
Nermark, Malin	Ränneslöv	2013	2021
Olsson, Hans-Bertil	Skottorp	2009	2021
Paulsson, Sara	Mellbystrand	2017	2021
Svensson, Sven	Skogaby	2013	2021
Wesslén, Magnus	Laholm	2013	2021
Åkesson, Ingrid	Knäred	1977	2021
Berg Johansson, Marie	Göstorp	2004	2022
Eriksson, Johan	Veinge	2014	2022
Jansson, Mikael	Laholm	2016	2022
Muhamedbegovic, Nura	Laholm	2018	2022
Paterson, Elisabeth	Ränneslöv	1999	2022
Persson, Anders	Veinge	1990	2022
Tu vesson, Lars	Has slöv	1999	2022

Danfors, Håkan	Mellbystrand	2004	2023
Banck, Malin	Mellbystrand	2019	2023
Danred, Nils	Laholm	1998	2023
Hansson, Sara	Veinge	2019	2023
Holgersson, Carina	Våxtorp	2008	2023
Johansson, Jarl	Mellbystrand	1983	2023
Nilsson, Mathias	Mellbystrand	2012	2023
Potocki, Artur	Laholm	2008	2023
Blad, Thomas	Haslööv	2009	2020
Ingemarsson, Daniel	Årnaberga	2012	2020
Batarseh, Emil	Laholm	2016	2020
Jönsson, Linda	Laholm	2015	2020
Svensson, Carina	Mellbystrand	2004	2020
Träff, Ulrika	Skummeslövsstrand	2009	2020
Vernersson, Marie	Laholm	2009	2020

Sparbankens styrelse

Ordinarie ledamöter:

		Vald första gången	Vald till årsstämma
Cronqvist, Erling	Knäred	1998	2021
Påhlsson, Staffan	Laholm	2006	2021
Johansson, Ingemo	Flintarp	2004	2020
Bengtsson, Charles	Mellbystrand	2012	2020
Hantoft, Erik	Skummeslövsstrand	2013	2020
Müller-Uri, Ingmarie	Skottorp	2012	2020
Olsson, Gert-Ove	Laholm	2014	2020
Persson, Lars-Göran	VD	Laholm	2001

Personalrepresentanter:

Ordinarie ledamöter:

Gillrup, Johan	Harplinge	2017
Olsson Dan	Laholm	2009

Valberedning

Ordinarie ledamöter:

		Vald första gången	Vald till årsstämma
Bengtsson, Ove	Laholm	2002	2020
Danfors, Håkan	Mellbystrand	2004	2020
Holgersson, Carina	Våxtorp	2008	2020
Ingemarsson, Daniel	Årnaberga	2013	2020
Nermark, Malin	Ränneslöv	2016	2020
Påhlsson, Siv-Britt	Laholm	2001	2020

Adjungerad ledamot

Persson, Lars-Göran	VD
---------------------	----

Sparbankens revisorer

Av huvudmännen vald:

		Vald första gången	Vald till årsstämma
Ordinarie revisor:			
Revisorsbyrå Ernst & Young AB	Helsingborg	2017	2021

Kontorsförteckning

Laholms Sparbank

Box 77

312 22 Laholm

Tel.nr 0430-491 00

www.laholmssparbank.se

info@laholmssparbank.se

	Ort	Besöksadress
Huvudkontor	Laholm	Stortorget 6
Avdelningskontor	Knäred Skummeslöv Våxtorp	Dalavägen 1 Valhallavägen 1 Bygatan 13